Jaargang 113. Vrijdag, 6 October 1854. No.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags en Vrijdags. De abonnementsprijs voor den jaargang 1854 is f 8—32, en franko per post f 9—36, voor het vierde kwartaal f 2—08 en per post f 2—34. Zij die op de Bijbladen zijn geabonneerd, betalen eene verhooging van hoogstens 60 Cents per jaar.

Sinds den 1sten dezer worden in deze Courant de met den Telegraaf ontvangene berigten en de Beursberigten van denzelfden dag te Amsterdam, geregeld medegedeeld.

Eene Tweede Editie, die in het afgeloopen jaar den Geabonneerden ten platten lande, welke zulks hebben verlangd, des Dingsdags en Vrijdags middags werd verzonden en waarin de Marktberigten van die dagen en de laatste Zeetijdingen zijn opgenomen, wordt tegen denzelfden prijs afgeleverd.

Attestatiën de Vita.

Wordt bekend gemaakt, dat tot het afgeven der ATTESTATIEN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten October 1854 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis te *Groningen* zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 1 uur, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, benevens GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op **VRIJDAG** den 6den October 1854; en

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op **ZATURDAG** den 7den October 1854.

BUREAU VAN POLITIE.

Er is op den 3den October gevonden: een **ZAK**, gevuld met **GERST**. Men vervoege zich aan het BUREAU van POLITIE om aanwijzing.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 5 Augustus.

In den morgen van den 24sten Julij is de gouverneur-generaal, met mevr. *Duymaer van Twist* en z. exc. gevolg, van hier naar Bantam vertrokken. Na een gedeelte van die residentie te hebben bezocht, zal de gouverneur-generaal te Anjer embarkeren aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Batavia*, om zich te begeven naar de westkust van Sumatra.

— Door den gouverneur generaal van Nederlandsch-Indië [illegible] resid. der Padangsche Bovenlanden (Westk. Sumatra), *A. S. Warmolts*; een verlof verleend naar Nederland voor den tijd van een jaar, wegens ziekte, aan den bisschop van Colophon *i. p. i.*, apostol. vicaris en pastoor te Batavia *P. M. Vrancken*; eervol ontslagen, als lid der subcomm. van onderwijs te Djokjokarta de heer *Steyn Parvé*.

— Den 8sten dezer is de algemeene secretaris mr. *A. Prins*, gouvernements-commissaris voor de wester-afdeeling van Borneo, met Zr. Ms. stoomschip *Batavia*, naar Pontianak en Sambas vertrokken, tot verdere regeling van de zaken aldaar.

Door de terugkomst van dit stoomschip is men in de gelegenheid tijdingen van daar mede te deelen, loopende tot den 14den Julij. Overal in de residentie heerschte rust, er was niet te vreezen. Op bijna alle plaatsen zag men weder de gewone bedrijven uitoefenen. De partikuliere mijnen worden weder bezocht. De eerste ontwerper en het voornaamste hoofd van den opstand, *Wong Thoe*, was door zijne eigene landslieden aan den overste *Andresen* uitgeleverd. Dagelijks zag men ook de gevangenneming te gemoet van den aanvoerder in den strijd *Lim-Sam On*, dien men in het landschap Mandhor op het spoor was. Aan dr. *J. H. Croockewit* was een onderzoek opgedragen naar de suiker-kultuur en fabrikaten in de wester-afdeeling van Borneo. Hiermede was reeds een aanvang gemaakt.

— De cholera blijft in verschillende residentiën op Java heerschen.

— Den 16den Julij j.l. is de *Admiraal van Kinsbergen*, een ijzeren stoomschip van 70 paarden kracht, waarvan de deelen in de fabrijk te Fijenoord vervaardigd en naar Soerabaya opgezonden, en aldaar ineengezet waren, onder bevel van den luit. ter zee der 1ste kl. *J. Osti*, in dienst gesteld, met eene gelijke bemanning als die van Zr. Ms. stoomschip *Onrust*.

RUSLAND. — TURKIJE.

Sebastopol is gevallen; ziedaar de gewigtige en zeker geheel onverwachte tijding, reeds Zondag door ons per telegraaf ontvangen en dadelijk aan onze lezers medegedeeld. Sebastopol heeft zich met de gansche Russische vloot aan de vereenigde mogendheden overgegeven; en alle Russische land- en zeemagt daar aanwezig, zijn krijgsgevangenen. Aldus luiden de berigten, die, alhoewel zij op het oogenblik dat wij dit schrijven, nog niet in haren *ganschen* omvang officiëel zijn, toch daarvoor mogen worden gehouden.

De toedragt dezer waarlijk wonderlijke en schier ongeloofelijke gebeurtenis moet deze zijn:

De vereenigde troepen moeten de Russen hebben aangevallen in de versterkte legerplaats, die zij op de rivier de Alma hadden opgeworpen. Na een' strijd van drie uren hebben de vijandelijke troepen het kamp stormenderhand ingenomen. Bij den terugtogt der Russische troepen op Sebastopol moet de vijandelijke legermagt haar met de bajonet in den rug op de hielen zijn gevolgd, en in eene door niets te stuiten vaart te gelijk met de Russen in de versterkte bolwerken zijn doorgedrongen, die de gansche vesting en zeehaven van Sebastopol beheerschen.

Waren de verbondene mogendheden meester van de versterkte hoogten, die stad en vloot bestrijken, er kon van de zijde van de vesting van Sebastopol aan geene verdediging worden gedacht. Stad en vloot moeten zich dienvolgens zonder slag of stoot hebben overgegeven. De depêche, die zulks meldt, voegt er aan toe, dat de Russische troepen liever dan in vrijheid heen te gaan, hebben verkozen zich krijgsgevangen te geven. Het is natuurlijk, dat men allerlei gissingen opwerpt, om zulk eene vreemde handelwijze te verklaren; sommigen meenen, dat de Russische soldaten, gansch ontmoedigd, de officieren genoodzaakt hebben de vesting over te geven, in welk geval het zeer begrijpelijk is, dat de troepen er niet op gesteld waren, naar huis terug te keeren, om eene prooi te worden der woede van den Czaar. Onwaarschijnlijk is het niet dat de door dwang bijeengebragte Russische krijgsmagt niet veel hart heeft om te strijden voor de instandhouding der despotieke oppermagt, waaronder zij zuchten. Doch hoe het zij, de ware oorzaak zal zich spoedig genoeg openbaren.

Officiëel berigt van den val van Sebastopol was ook den 4den October nog niet ontvangen. Eene officiële depêche echter van lord *Raglan* aan de Engelsche regering, bevestigt de tijding van de bemagtiging van het verschanste kamp der Russen, bij welke gelegenheid de Engelschen en Franschen als leeuwen hebben gevochten tegen den vijand, die ongeveer 50,000 man sterk was. De verdediging der stelling door de Russen was krachtig en verwoed. Eene talrijke artillerie met zwaar geschut dekte het kamp, zoo lang zij daartoe in staat was. Het verlies aan de zijde der bondgenooten is zeer aanzienlijk; van de hoofdofficieren is er geen gekwetst. De Britsche divisie heeft eenige krijgsgevangenen gemaakt, waaronder twee officieren van zeer hoogen rang. Ook zijn twee stukken geschut den Engelschen in handen gevallen.

De Moniteur bevat eene depêche van den maarschalk *de St. Arnaud*, betreffende de vermeestering van het Russische legerkamp. De vijand bezette een ravijn, dat slechts op drie punten kon worden overgestoken, terwijl de hoogten aan den tegenovergestelden kant zwaar met geschut beschermd werden. De bondgenooten veroverden die moeijelijke stellingen met eene weergalooze dapperheid. De veldslag duurde vier uren.

Hetzelfde blad deelt voorts mede, dat de regering nog geen officiëel berigt van Sebastopol ontvangen heeft; dat evenwel eene depêche van den heer *de Bourqueney* uit Weenen ontvangen van den 2den dezer, zegt dat graaf *Buol* eene depêche uit Bucharest heeft medegedeeld van den 30sten September, meldende de aankomst van een' Tartaar met depêches voor *Omer*-pacha, waarin onder réserve, de verovering van Sebastopol als een fait accompli wordt gemeld. Volgens die depêche, zijn 18,000 Russen gesneuveld, 22,000 gevangen genomen, is het fort Konstantijn verwoest en zijn de andere forten, met 800 stukken geschut, veroverd. Zes Russische linieschepen zijn verbrand. Prins *Mentzikoff* had met het overige van het garnizoen de wijk in de binnenhaven genomen en bedreigd, dat hij de stad in de lucht zou laten springen, zoo men den aanval voortzette, waarop hem door de verbonden generaals eenige uren bedenktijd waren toegestaan, met de aanmaning, toch aan de stem der menschelijkheid gehoor te geven.

Drie gewonde Russische generaals waren te Konstantinopel aangekomen, welke stad gedurende tien dagen achtereen verlicht zou worden, om deze schitterende overwinning te vieren.

De twijfel omtrent de inneming van Sebastopol, zijne haven, zijne vloot, zijn materiëel, zijn garnizoen, wordt alzoo meer en meer opgeheven. Ook meldt de *Indépendance Belge* dat den 1sten het geschut van het Hotel der Invaliden de hoogst gewigtige gebeurtenis aan geheel Parijs heeft verkondigd, terwijl de Keizer der Franschen, die de tijding heeft ontvangen op het oogenblik dat hij eene afscheids-revue hield over de troepen in het kamp van Boulogne, haar zelf aan het leger heeft bekend gemaakt.

Door de beide erkende onderhandsche organen van het Fransche gouvernement, de *Constitutionnel* en de *Pays*, worden reeds hooggestemde zegezangen aangeheven over de vermeestering van Sebastopol. Zoo zegt het eerstgenoemde blad, dat Rusland met dezen dag van de lijst der groote natiën geschrapt is; dat 1854 heldhaftig wraak geoefend heeft voor het gebeurde in 1812, enz. De *Pays* zegt: „De inneming van Sebastopol is het meest buitengewone en tevens het gevolgrijkste wapenfeit onzer historie. Het verraadt al de zwakheid van Rusland, treft den Czaar in het hart, ontweldigt hem de Zwarte zee, dringt hem honderd jaren achteruit, en [illegible] een nieuw Turksch rijk vol schoone vooruitzigten voor de toekomst."

Den 26sten was te Petersburg de gebeurtenis bekend geworden, dat de Russische troepen zich den 20sten September, na een' bloedigen strijd, op Sebastopol hadden teruggetrokken.

De uitvoer van granen uit Rusland naar Oostenrijk is verboden, en treedt dit verbod dadelijk in werking.

— In Triëst is tijding aangebragt, dat den 19den zes kompagniën Fransche troepen in Athene zijn binnengerukt; — dat zij zich van eene tegenover het koninklijke slot gelegene boekdrukkerij hebben meester gemaakt, in welke een dagblad, de *Aeon* genaamd, werd vervaardigd; — de werktuigen in dezelve hebben vernield, en den uitgever gevankelijk naar den Pyraeus hebben gebragt. De Fransche bevelhebber had sedert lang, doch vergeefs, de onderdrukking van dit blad gevorderd. De Koning had verlangd, dat zijn bewind tegen dit bedrijf zoude protesteren, maar dit is niet gebeurd. Na verloop van weinige dagen waren 2500 man Fransche troepen in Athene te wachten.

— Verscheidene Engelsche dagbladen melden, dat eenige verandering is gekomen in de bevelen, welke de admiraliteit aan den admiraal *Napier* heeft gezonden. Drie groote forten verdedigen de nadering tot Kroonstad, namelijk de forten *Risbach* met 50, *Konstantijn* met 503, *Alexander* met 72 kanonnen. Men verzekert thans, dat de admiraliteit sir *Napier* heeft bevolen een van deze forten aan te tasten; terwijl de *Daily-News* wil weten, dat er gewigtige depêches naar dezen vlootvoogd zijn gezonden; het Engelsche bewind namelijk zou het zeer bejammeren, dat het niet voor een paar maanden bevel had gezonden aan den admiraal *Napier* om zich naar Kroonstad te begeven.

De Engelsche *Observer* schijnt, wat de Oostzee betreft, goed ingelicht te zijn geweest. Althans in eene depêche uit Hamburg wordt eenige bevestiging gevonden van het berigt in dat blad, dat de krijgsverrigtingen in die zee *niet* als geëindigd zijn te beschouwen. Bedoelde depêche houdt in, dat admiraal *Parseval Deschênes* te Kiel is aangekomen, en aldaar de verspreide Fransche schepen zal vereenigen, en dat door sommige officieren verzekerd werd dat de Fransche bodems zich op nieuw bij de vloot van sir *Charles Napier* zullen voegen.

Eene sedert uit Berlijn ontvangen depêche bevestigt dit berigt.

(*Laatste berigten.*) Ofschoon noch de Fransche, noch de Engelsche regering tot dus verre iets *officiëels* nopens de vermeestering van Sebastopol geopenbaard heeft, ontbreekt het niet aan berigten daaromtrent in de dagbladen. Volgens die berigten, was het fort Konstantijn reeds den 23sten Sept. vernield, het fort Alexander ingenomen. Den 24sten waren alle redouten, batterijen en zelfs het arsenaal vermeesterd en de vlaggen der bondgenooten waren aldáár geheschen. Men geloofde dat *Mentzikoff* de vloot den 26sten zoude overgeven.

Wijders wordt medegedeeld, dat te Konstantinopel den 30sten September, de tijding van de verovering van Sebastopol ontvangen, en door de gezanten naar hunne respective regeringen, alsmede door den zaakgelastigde van Nederland naar zijne regering afgezonden was.

Volgens eene depêche uit Odessa van den 25sten Sept., waren verscheidene gevechten in de Krim geleverd, waaraan het geschut der vloten had deelgenomen. Zoo zoude de prins *Mentzikoff*, na de nederlaag aan de Alma, naar de hoogten van Katcha teruggetrokken zijn en zich aldaar met den generaal *Chomatoff*, die van Kertch met 6000 man infanterie en een regement kozakken gekomen was, vereenigd hebben, waarna op den 22sten Sept. een slag geleverd was, waarvan men de nadere bijzonderheden heden nog niet wist, maar waarin de Russen veel volk verloren hadden; o.a. waren een generaal en twee kolonels gesneuveld en was de generaal *Chomatoff* gekwetst. Na dezen tweeden slag zouden de Russen naar Sebastopol getrokken zijn en eerst na dit alles zoude het bombardement, de bemagtiging der forten, het terugtrekken van prins *Mentzikoff* op de vloot naar de binnenhaven en eindelijk de overgave plaats gehad hebben, waarvan de depêches spreken. — Men ziet, dat er dus nog altijd veel onzekers heerscht nopens de groote gebeurtenis en 't geen haar voorafging.

Men zegt verder, dat ten gevolge van gunstige berigten, door de regeringen der verbonden mogendheden ontvangen, over de mogelijkheid, in dit jaar nog Kroonstad te overmeesteren, aan den admiraal *Parseval Deschênes* last is gegeven naar de Oostzee terug te keeren, in geval hij nog niet te ver verwijderd was. (Men weet dat hij reeds is teruggekeerd.)

De bij ons heden avend ontvangene *Telegraphische tijdingen*, die overigens weinig belangrijks bevatten, zie beneden.

SPANJE.

De 22sten September, de dag waarop zoo velen te Madrid nieuwe tooneelen van opschudding verwachtten, is rustig voorbijgegaan. Duizenden jongelieden zouden zich dien dag, 's voormiddags te 11 uur, in den schouwburg vereenigen, om er een manifest te ontwerpen, dat eene gedragslijn moest aanwijzen voor de regering. Deze bijeenkomst kon echter niet gehouden worden, doordien *San Miguel* de geheele militie onder de wapenen had doen komen, onder voorwendsel de buitengewone dienst te organiseren in geval van eene oproerige beweging. Den volgenden dag echter vergaderden de manifest-gezinden. Hunne vergadering kenmerkte zich door kalmte en liep in de beste orde af. Zij werd bijgewoond door *drieduizend personen*. Op het tooneel zaten de leiders der manifestatie, of de commissie van bestuur, bestaande uit de heeren *Puerta*, voorzitter, *Martos*, *Valdespiro*, *Pinedo*, *León Goicoïria* enz. Deze partij wordt door de dagbladen de *progressistische jongelingschap* genoemd. Hare beginselen verschillen in menig opzigt van die van *Espartero* en *O'Donnell*. De geestdrift in die bijeenkomst was zoo groot, dat, toen een onbekend jong mensch als spreker optrad, en met eene wonderbaarlijke kracht van taal den toestand van het oogenblik schetste en andere staatkundige aangelegenheden behandelde, alle aanwezigen niet aarzelden, om, zoodra men naar den naam des redenaars had vernomen, — *Castelar*, — hem tot kandidaat voor het lidmaatschap der Cortès te verklaren.

Onder de talrijke manifesten ter zake van de verkiezingen, is er een van den heer *Orense* en generaal *Prim*, houdende eisch van *volstrekte vrijheid van eeredienst.*

Het dagblad *las Cortes* deelt een artikel mede van den zoo invloedrijken generaal *San Miguel*, waarin deze den kiezers aanraadt, om de partij die zich gematigd noemt, te wantrouwen. Die partij, — zegt de generaal, — is gedurende de laatste twintig jaren, zestien jaren aan het bestuur geweest, doch heeft tijdens zij het land regeerde, er niet in kunnen slagen, om aan de regering een' vasten vorm te geven, overeenstemming daar te stellen tusschen de verschillende takken van het bestuur, of de uitgaven in evenwigt te brengen met de inkomsten. In alle departementen van algemeen bestuur heeft zij eene buitengewone weelde ingevoerd. Zij had slechts één' wensch, namelijk om te pralen, ten einde daardoor een' schijnglans van rijkdom aan het land te geven, dat zij onmagtig was gelukkig te maken.

DUITSCHLAND.

In het groothertogdom Hessen is eene verordening uitgevaardigd, bepalende dat in graan, meel en aardappelen *alleen* op de openbare markten handel mag gedreven worden, en dat men tot het drijven van den handel verlof van het hooger bestuur moet aanvragen.

DENEMARKEN.

Daar de Koning van Denemarken geweigerd heeft het adres der bewoners van Jutland aan te nemen, zal het nu aan den rijksdag worden aangeboden.

De verkiezingen in Denemarken vallen, op weinig uitzonderingen na, ten gunste van de oppositie uit.

Den 2den dezer werd door den eersten minister de rijksdag geopend. De troonrede werd door hem uitgesproken. In dat stuk geeft de regering te kennen, vast besloten te zijn, de algemeene staatswet voor geheel het rijk te handhaven, en hare bepalingen stipt te doen naleven, niettegenstaande alle verzet.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 2 October.

Heden ochtend is ter eere van de overwinning der expeditionnaire legers in de Krim, het geschut van het paleis van St. James losgebrand.

— Een Engelsch blad maakt de opmerking dat den 14den September een gewigtige dag is in de wereldgeschiedenis. Den 14den September 1812 werd Moskou door de Franschen bezet; den 14den September 1852 stierf de hertog *van Wellington* en den 14den September van dit jaar werd de ontscheping in de Krim bewerkstelligd.

— In de vorige maand is, in 49jarigen ouderdom, overleden lord *Augustus Fitz-Clarence*, predikant te Mupledurham. De overledene was de jongste zoon van wijlen Koning *Willem IV*; hij was gehuwd met de oudste dochter van lord *Gordon* en laat vele kinderen na. In de Anglikaansche kerk is het geene zeldzaamheid, de betrekking van predikant of bisschop vervuld te zien door mannen, van zeer hoogen stand in de maatschappij.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 October.

Den 30sten September heeft Keizer *Napoleon* eene laatste groote wapenschouwing gehouden over de in het kamp van Boulogne gelegerde vier divisiën van het Fransche leger. De revue is gehouden op het terrein waar in het jaar 1804 de eerste plegtige uitdeeling der versierselen van het legioen van eer heeft plaats gehad. Nadat de Keizer de troepen had geïnspecteerd, heeft hij aan dezelve eene proclamatie gerigt, welke hij zelf met eene krachtige stem heeft voorgelezen.

Deze proclamatie heeft op de troepen een' diepen indruk gemaakt en is beantwoord met den kreet van „*leve de Keizer.* Te naauwernood had de Keizer haar voorgelezen, toen een koerier uit Boulogne aankwam, die aan Z. M. eene depêche overhandigde, het berigt inhoudende, dat Sebastopol zich aan de geallieërden had overgegeven, en waarbij aan Z. M. werd gemeld, dat de tijding dier belangrijke gebeurtenis door tusschenkomst van den Franschen consul te Bucharest bij de regering was ontvangen.

De Keizer heeft onverwijld den inhoud van de genoemde depêche ter kennis der aanwezige krijgslieden gebragt. Volgens het te Arras uitkomende dagblad, kan men zich geen denkbeeld vormen van de geestdrift, welke, na deze mededeeling, bij de troepen is waargenomen, en die van zoodanigen aard schijnt te zijn geweest, dat de regelen der krijgstucht eenigermate zijn uit het oog verloren, en vele soldaten in hunne opgewondenheid de gelederen hebben verlaten.

— Voor weinige dagen is de bekende boekverkooper, de heer *Pagnerre*, voormalig secretaris-generaal van het voorloopig bewind en van de regerings-commissie in 1848, overleden.

Van den 2den. De beurs was heden buitengewoon geagiteerd, omdat men de officiële bevestging van de inname van Sebastopol verwachtte. Er heerschte zoo veel geestdrift, dat de beurshandelaars luide vreugdekreten aanhieven en van blijdschap in de handen klapten, zoodanig zelfs, dat het onmogelijk is geweest de slotprijzen op te maken.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 3den October.

In deze zitting zijn ingekomen twee ontwerpen van wet, als 1) tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1854 (kosten van den Haarlemmermeer-polder); 2) houdende voorloopige bepalingen, betrekkelijk de regterlijke indeeling van den Haarlemmermeer-polder en de aangifte van den burgerlijken stand aldaar.

Nog is ingekomen eene missive van den heer *Wintgens*, ten geleide van een voorstel van wet, tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid.

Naar aanleiding van art. 78 van het reglement, was thans het woord aan den voorsteller. De heer *Wintgens* heeft echter verklaard, dit niet te verlangen.

[illegible] De voorzitter deelt mede, dat door de afdeelingen benoemd zijn [illegible] rapporteurs over hoofdstuk I der staatsbegrooting voor 1855, [illegible] Heijnck van Rapendrecht, Rochussen, Dirks [illegible] hoofdstuk II dezelfde heeren; over hoofdstuk III, [illegible] Heemskerk, van Goltstein, van Nispen en Mackay; [illegible] hoofdstuk IV dezelfde heeren, doch in plaats van den heer [illegible] de heer Thorbecke.

De commissie van rapporteurs is gereed met haar eindverslag over het ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1853. Beraadslaging [illegible] dag te twee uur.

De vergadering gaat vervolgens over in comité-generaal.

's GRAVENHAGE, 3 October.

Bij Zr. Ms. besluit van den 12den September j.l. is bepaald, dat het koninklijk besluit van den 6den October 1840, nopens het stoken van gedestileerd uit aardappelen, nog van kracht en in werking blijft tot den 15den October 1855, of tot zoodanig ander vroeger tijdstip, als waarop bij de wet andere bepalingen omtrent deze stokerijen zullen worden ingevoerd.

— Z. M. de Koning heeft tot ridders der orde van de Eikenkroon benoemd; den kapitein *Francke* en den 2den luit. *Kempers*, van het 2de bat. 6 reg. infanterie, te Delft in garnizoen; alsmede aan den sergeant *Vastenow*, van genoemd bataljon, een gouden horlogie vereerd, voor hun gehouden gedrag tijdens de ongeregeldheden dezer dagen te Schiedam voorgevallen.

— Van wege den minister van financiën is heden door den druk bekend gemaakt het wetsontwerp betreffende de afschaffing van het tonnengeld. Hetzelve strekt vooreerst tot genoemde afschaffing voor de zeeschepen, en ten andere tot behoud van de noodzakelijke bepalingen voor de nog gevorderde meting der zeeschepen. In de memorie van toelichting wordt verder gezegd, dat deze afschaffing is te beschouwen als eene ontheffing welke geheel in overeenstemming is met de milde beginselen van handel en scheepvaart, bij de wetten van den 8sten Augustus 1850 ten grondslag genomen.

— Voor het *achtste* hoofdstuk der rijksbegrooting over 1855 (*Marine*) wordt voorgedragen *f* 5,900,000. Voor 1854 is verleend *f* 5,718,000. In 1853 is besteed *f* 5,483,497. Voor pensioenen, wachtgelden enz., wordt aangevraagd voor 1855 *f* 418,488, en is voor 1854 verleend *f* 391,229.

Voor het *negende* hoofdstuk lt. A, (*Nationale Schuld*) wordt voor 1855 voorgedragen *f* 35,782,379; is voor 1854 verleend *f* 37,709,485, en is in 1853 besteed *f* 35,056,874. Voor dit hoofdstuk lt. B, *kosten van het Departement van Financiën*, wordt voor 1854 voorgedragen *f* 6,374,562; is voor 1854 *f* 6,331,173, en is in 1853 besteed *f* 6,272,751. Voor pensioenen en wachtgelden wordt voorgedragen *f* 1,027,256, en is voor 1854 verleend *f* 1,053,164.

Voor het *tiende* hoofdstuk (*Landmagt*) wordt voor 1855 voorgedragen *f* 11,445,270, gelijke som als voor 1854 is verleend. Gedurende 1853 is op dit hoofdstuk besteed *f* 10,308,170.

Voor het *elfde* hoofdstuk (*Koloniën*) werd voor 1855 voorgedragen *f* 115,929; is voor 1854 verleend *f* 114,709 en is voor 1853 besteed *f* 111,652. Voor pensioenen en wachtgelden wordt voor 1855 voorgedragen *f* 13,851, en is voor 1854 verleend *f* 12,631.

Voor het *twaalfde* hoofdstuk (*onvoorziene uitgaven*) wordt even als voor 1854 voorgedragen een bedrag van *f* 100,000. Op dit hoofdstuk is gedurende 1853 besteed *f* 93,181.

De geheele uitgave op de staatsbegrooting voor 1855 wordt alzoo geraamd op *f* 72,118,891. Voor 1854 is verleend *f* 73,677,181 en voor 1853 is daarop uitgegeven en moet nog worden uitgegeven een bedrag van *f* 69,172,234.

Bij de memorie van den minister van marine, heeft Z. E. gewezen op de hooge noodzakelijkheid om, wat het *materieel* betreft, door krachtigen aanbouw van schepen, het verder verval van de vloot, 't welk niet twijfelachtig is, voor te komen; dat de Regering zich verpligt heeft gerekend om bij vernieuwing meer geld voor dit onderwerp en voor de werkloonen aan te vragen, ten einde ten minste tot op zekere hoogte aan dit bezwaar te gemoet te komen. Wat de *active zeemagt* betreft, vermeent de Regering, dat, zal de marine aan hare roeping voldoen, ter bescherming van koloniën en van den handel, dezelve niet kan worden verminderd. Verder heeft de minister verklaard, dat, daar de ondervinding had geleerd, dat de akademie te Breda niet in genoegzamen getale voorziet in de bestaande behoefte van adelborsten der eerste klasse, en daardoor niet alleen de zoo noodige uitbreiding van het korps zee-officieren wordt belemmerd, maar de instandhouding van het bestaande onmogelijk zoude worden, maatregelen zijn genomen, om, onverminderd de opleiding van adelborsten bij genoemde akademie, ook dergelijke opleiding aan boord van 's rijks oorlogschepen te doen plaats hebben.

— Volgens de bijlage der memorie van toelichting op de begrooting, mag men weldra eene geologische kaart van Nederland te gemoet zien. De Regering verklaart althans dat de arbeid der commissie voor het vervaardigen dier kaart thans zoo verre gevorderd is, dat met het teekenen en graveren derzelve een aanvang kan worden gemaakt.

— De Protestantsche predikanten hebben tot dus verre nimmer voor de predikdienst en het onderwijs der Protestantsche militairen eenige tegemoetkoming ontvangen. Sedert een aantal jaren drongen zij daarop aan, en te meer, sedert aan de R.-Kath. geestelijken, bij besluit van den 3den Januarij 1850, zoodanige tegemoetkoming is toegelegd. De billijkheid van hun verzoek erkennende, heeft het gouvernement van den 1sten Januarij 1855, dat onderwerp zoo veel mogelijk op denzelfden voet als voor de R.-Katholijke militairen geregeld en voor beide gezindheden op de begrooting gebragt eene som van *f* 8000.

De opbrengst der *Nederlandsche Staats-Courant* en het *Bijblad* vermindert, en is dus voor het jaar 1855 minder geraamd *f* 4000.

De baten, voortvloeijende uit het beheer van 's rijks veeartsenijschool te Utrecht, zijn in 1853 beneden de raming gebleven. Men wacht echter meer leerlingen en dan ook meer opbrengsten.

Die op den rijks-telegraaf, over 1853, na afrekening met het buitenland, op *f* 45,000 geraamd, kan voor 1855 door toenemend gebruik, wel op *f* 75,000 worden gebragt.

Het gouvernement heeft aan drukloonen van 426,500 stuks muntbiljetten, vervaardigd naar de wet van den 26sten April 1852, uitgegeven *f* 13,870.

De gravure op staal van den kunstrand voor die muntbiljetten kost *f* 2000, en twintig stuks drukvormen voor den achterdruk der muntbiljetten *f* 5000.

Het aantal *port betalende binnenlandsche brieven* was: in Augustus 1850, 861,311 stuks; 1851, 740,443; 1852, 825,022; 1853, 915,872; 1854, 958,944.

Het aantal *port betalende buitenlandsche brieven* was: in Augustus 1850, 183,591 stuks; 1851, 199,639; 1852, 233,730; 1853, 251,570; 1854, 262,002.

Augustus 1854 met 1853 vergeleken, dan is in een jaar de *binnenlandsche briefwisseling* met ruim 4½ en de buitenlandsche met 4 ten honderd vermeerderd.

Het getal personen in dienst der post-administratie bedraagt 1983. Tot verdere uitbreiding van het postwezen wordt voor 1855 aangevraagd *f* 35,000.

AMSTERDAM, 3 October.

Het openbaar onderzoek in de zaak van *J. H. Kemper*, (beschuldiging van diefstal met geweldoefening en gewapend gepleegd, moord op drie personen, poging tot moord op twee personen), heeft heden een' aanvang genomen. De besch. werd te 10½ uur, onder begeleiding van 4 geregtsdienaren, binnengebragt. Een weinig later trad hij het hof binnen, zamengesteld uit de heeren mrs. *J. M. van Maanen*, *van Herzeele*, *Chais van Buuren* en *Romunde*. Het openbaar ministerie werd door mr. *F. F. Karseboom* waargenomen, mr. *F. Th. Westerwoudt* stond den beschuldigde als toegevoegde verdediger ter zijde. De besch. heeft opgegeven genaamd te zijn *Johan Heinrich Kemper*, geboren te Borglob, in Hannover, laatst wonende in den Haarlemmermeerpolder, oud 21 jaren en van beroep polderwerker.

De beschuldigde draagt niet zijne eigene kleeding, maar die van de gevangenen (grauw), heeft een' oranjekleurigen das om, en schijnt vrij aangedaan. Zijn uiterlijk is geenszins terugstootend. Levendig van oog en sterk van ligchaamsbouw, schijnt hij, vooral wanneer hij niet spreekt, bij den eersten blik niet wel in staat zulk een ontzettend misdrijf te kunnen plegen.

Het arrest van renvooi naar de openbare teregtzitting en de acte van beschuldiging werden daarop door den griffier voorgelezen. De president deelt vervolgens aan genoemden beschuldigde, de beschuldiging mede en vraagt dezen tevens: of hij vroeger veroordeeld is. Daaruit blijkt, dat hij in Hannover wegens diefstal, en later om het niet voldoen aan de militie als deserteur is veroordeeld. In deze zaak zijn 39 getuigen gedagvaard. Twee getuigen zijn afwezig, waarvan een ongesteld is. Daarna werd het getuigen-verhoor aangevangen.

— De opbrengst der Boskoopsche aardbeziën en frambozen is in den afgeloopen zomer weder zeer aanmerkelijk geweest: naar Rotterdam zijn uitgevoerd 33,774 potten, Amsterdam 23,758, 's Gravenhage 77,340, te zamen 134,872 potten, ter gezamenlijke waarde van *f* 7775. Nog is in 3512 mandjes met roode, witte, zwarte kruisbessen en een weinig morellen enz. uitgevoerd voor *f* 1404.80. Deze uitvoer is geschied door eene compagnie, buiten welke door partikulieren herwaarts en derwaarts, volgens beredeneerde schatting, nog 51,312 potten, voor eene som van *f* [illegible] zijn uitgevoerd en circa voor *f* 700 aan bessen. Dus is er voor een gezamenlijk aantal van 186,184 potten, 3512 mandjes, enz. ontvangen.

LEIDEN, 3 October.

Gisteren werd alhier in de kerkeraadskamer der Pieterskerk eene buitengewone algemeene vergadering gehouden van de Ned. Gustaaf-Adolf-vereeniging. Tegenwoordig waren, behalve het hoofdbestuur, de afgevaardigden van Amsterdam, Haarlem, 's Gravenhage, Utrecht, Opperdoes c. a., benevens eenige leden der vereeniging. Het hoofddoel der samenkomst was het vaststellen der nieuwe statuten. Onder anderen, bleek de volkomene instemming van den Duitschen central-vorstand, met het besluit, ter overige algemeene vergadering genomen, tot *zelfstandige* vestiging der Ned. Gustaaf-Adolf-vereeniging.

HERTOGENBOSCH, 1 October.

Het kleedermakers, lakenkoopers- en droogscheerdersgilde, onder de bescherming van *St. Michiel*, binnen deze stad, dat ondanks de afschaffing der voorregten van de gilden, sedert 1795, gevestigd bleef, viert morgen zijn 400jarig bestaan. Een dubbel feest vieren de gildebroeders te gelijker tijd, want het is ook morgen 50 jaren dat hun gildebroeder *Joseph Gerats* in het gilde trad; deze jubilaris had tevens het zeldzaam geluk, reeds vijf jaren geleden zijne gouden-bruiloft te vieren; zijne echtgenoot overleed een jaar later. Thans hertrouwd in zijn 70jarigen ouderdom, verheugt hij zich in eene jonge vrouw en jonggeborene.

TILBURG, 3 October.

Heden vierde met veel luister alhier het echte paar *G. van Dunme* en *J. M. Donders*, welke te zamen 152 jaren tellen, het vijftigste jaar hunner huwelijks-vereeniging. Als eene bijzonderheid kan men hier bijvoegen, dat bij de jubelarissen, welker huwelijk met tien kinderen is gezegend, gedurende hunne vijftigjarige vereeniging geen enkel sterfgeval heeft plaats gehad.

VLIJMEN (N.-BRABAND), 29 September.

Gisteren en heden werd alhier de hop verkocht voor *f* 100 de 50 Nederlandsche ponden een prijs die welligt nooit, ten minste uiterst zeldzaam, gemaakt werd. Er zijn onderscheidene bouwlieden in deze stad en de naburige gemeenten Nieuwkuik en Hedikhuizen, die dit jaar 2 à 3000 ½ Nederlandsche ponden teelden; de kleinste bouwlieden zelfs kunnen 1000 à 1500 ½ Nederlandsche ponden afleveren. Zoodat dit jaar de opbrengst der hop, de schade, die in het voorgaande jaar geleden werd, meer dan driedubbel vergoedt. In de naburige gemeente Haarsteeg werden verleden week door een' kleinen landbouwer eenige mudden aardappelen, eene koe en eenige honderde ponden hop op éénen dag afgeleverd, en de man bragt meer dan *f* 1000 thuis en kon daarmede al zijne schulden van verleden en dit jaar betalen en nog geld overhouden. Algemeen is hier dan ook te zien, dat de bouwlieden in welvarenden toestand verkeeren.

LEEUWARDEN, 4 October.

Op nieuw zijn 20 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 11,485 runderen.

— Wij vernemen dat het Z. M. den Koning behaagd heeft te benoemen tot ridders der orde van de Eikenkroon, de heeren dr. *J. van der Plaats*, president van de prov. geneeskundige commissie in Friesland *L. van Andringa*, commies ter provinciale griffie van Friesland, en *C. A. Sprenger*, ritmeester bij het alhier in garnizoen liggend 1ste eskadron jagers te paard.

— De stoomboot *Flevo* liet gisteren, op hare reis van Amsterdam naar Harlingen, nevens Enkhuizen aan den grond, waardoor eenig defect aan eene der raderkasten werd veroorzaakt. De kapitein was daarom verpligt de haven van laatstgemelde stad binnen te loopen, om te repareren. Dit oponthoud was oorzaak dat het postpakket eerst *heden* tegen den middag alhier is aangebragt.

ASSEN, 4 October.

J.l. Zaturdag heeft in het gebouw der Engelsche kerk te Amsterdam de 5de algemeene vergadering plaats gehad van de deelhebbers der Drentsche kanaal maatschappij. De balans is goedgekeurd en de aftredende heeren commissarissen mrs. *Carsten* en *Heemskerk* zijn herkozen. Daarna is er uitvoerig mededeeling gedaan van den staat der onderhandelingen met den minister van binnl. zaken over de wijziging der concessie, en wel 1) om de maatschappij vrij te stellen van alle andere werken behalve de doortrekking der Hoogveensche vaart tot in de Emmer veenen; en 2) om de bezittingen der Maatschappij voor eene aan te gane geldleening te verbinden. Wel bestond er gegrond vooruitzigt op eene gunstige beschikking, maar daar de min. van binn. zaken omtrent eenige punten andermaal het gevoelen van het provinciaal bestuur van Drenthe had gevraagd, zoo had nog geene definitive beschikking kunnen genomen worden. Dien ten gevolge werd besloten, aan commissarissen op te dragen, om, wanneer zoodanige beschikking zal zijn ingekomen, die aan de deelhebbers in eene extra-vergadering voor te leggen. Voorstellen om het bestuur te magtigen tot het aangaan van eene geldleening en om de statuten te wijzigen, werden om dezelfde reden uitgesteld.

GRONINGEN, 5 October.

Nadat er in de maand September eenige ziekten-gevallen, waarbij de verschijnselen van den Aziatischen braakloop aanwezig waren, alhier waren voorgekomen, zijn er bij de plaatselijke geneeskundige commissie van den 1sten October tot op heden 4 cholera-gevallen aangegeven, waarvan nog twee in behandeling zijn.

— Door Z. Exc. den min. v. binn. zaken is den 26sten Sept. eene circulaire toegezonden aan de presidenten der provinciale geneeskundige commissiën, ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen ter voorkoming en bij het ontstaan van de cholera Aziatica. Het zal de sedert 1849 alhier bestaande commissie der cholera-zieken aangenaam zijn te vernemen, hoe hare werkzaamheden ook door den minister voornoemd op hoogen prijs worden gesteld. In die circulaire toch wordt het hoogst wenschelijke aangetoond van het organiseren van gemengde commissiën in bedreigde gemeenten, die zich speciaal de belangen der behoeftige lijders en hunne gezinnen aantrekken, en wordt dan op de alhier in 1849, gelijk mede op de voorleden jaar in Amsterdam en Rotterdam opgerigte commissiën gewezen, ten bewijze van hetgeen zoodanige commissiën, zoo zij goed zamengesteld en met edele zelfopoffering ijverig werkzaam zijn, vermogen.

Voorzeker, de commissie, die ook thans reeds weder onderscheidene maatregelen van voorzorg heeft genomen, behoeft geene aansporing tot waakzaamheid en menschlievendheid, maar toch meenen wij de hulde, hier zoo ongezocht haar toegebragt, te moeten vermelden, opdat ook allen, wien het welzijn en de gezondheid der ingezetenen ter harte gaat, haar tot voorbeeld mogen nemen, ten einde zoo met vereende kracht de jammeren te verminderen, die eene ziekte als de cholera over eene stad kan aanrigten.

— Z. Maj. heeft op hun verzoek eervol ontslag verleend aan P. L. DE BOER, als kapit.; aan J. E. HAMSTER, als 1ste luit., en aan H. F. TRIP, als 2de luit.; aan F. W. LAUPMAN, als 2de luit.-kwartierm.; aan A. BARENBROEK, als 1ste luit. bij de rustende schutterij te *Groningen*, en daarbij benoemd: tot 1sten luit. D. NANNINGA; tot 2den luit., L. VAN CLOOSTER; tot kapit. G. ADDENS; tot 1sten luit., P. F. ONNES; tot 2de luits., U. E. POST en E. T. VAN BARENBORG.

— Bij besluit van den 30sten September, heeft Z. M. aan mr. E. TINGA, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als auditeur bij den schuttersraad van het 4de bataljon rustende schutterij, in deze provincie.

— Men deelt ons mede, dat door den heer Commissaris des Konings in deze provincie, op morgen, ten zijnen huize aan eenige burgerlijke en militaire autoriteiten een luisterrijk diner zal worden aangeboden.

— Eergisteren is alhier gearriveerd de gepensioneerde generaal-majoor van het Oost-Indische leger, de heer G. BAKKER.

— Bij arrest van het prov. hof van *Groningen*, op gisteren, is JOHANNES DERKS VAN DER WERF, ter zake van gewelddadigheden, tegen een bedienend ambtenaar gepleegd, voorgevallen onder en ter gelegenheid van het waarnemen van zijne dienst, veroordeeld tot eenzame opsluiting voor den tijd van *eene* maand en in de kosten.

Bij arresten van dat hof van heden is HARM MOSSEL of MOES, ter zake van diefstal van vee in de weide, veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van *vijf* jaren en in de kosten; — en is ANJE FRIKS SIETSEMA van de haar te last gelegde diefstallen, beide in dienstbaarheid gepleegd, vrijgesproken.

Vervolgens is behandeld de zaak van EPPE WILLEMS NEKEN, beschuldigd van twee diefstallen bij nacht in bewoonde huizen en van eenvoudigen diefstal, — waarin de uitspraak is bepaald op aanstaanden Woensdag.

— Ten gevolge van den aanhoudenden storm, welke Dingsdag l.l. alhier uit het Noordwesten van tijd tot tijd kwam opzetten, liep het water in den avond van dien dag hier met geweld binnen, zoodat de peilschaal aan de groote spilsluizen omstreeks half tien met gesloten deuren teekende 1 el 9 palm en 6 duim. Door dezen hoogen vloed zijn eenige lage gedeelten der stad onder water geloopen, en is bij onderscheidene bewoners het water tot in de woningen doorgedrongen.

— Als eene bijzonderheid wordt ons medegedeeld, dat bij den logementhouder J. H. TILLEMA, te *Uskwerd*, ter bezigtiging is gesteld eene meloen-kalebas, gekwerkt bij den heer R. E. HUISMAN aldaar, welk gewas eene zwaarte heeft van 45 Ned. ℔.

— Aan de Utrechtsche akademie zijn 70 nieuwe studenten ingeschreven. — Onder de theologische studenten aldaar ging dezer dagen een adres rond, om van den minister van binnenlandsche zaken de afschaffing te vragen van het gebruik der Latijnsche taal voor de theologische studiën, 166 studenten in de theologie hebben dat adres geteekend. (*Zie dit adres hier onder.*)

— De miliciens zullen in 1856, als de begrooting voor dit jaar wordt goedgekeurd, slechts *zes* maanden onder de wapenen blijven, en welligt zullen die, welke thans in dienst zijn, voor zoo verre zij niet tot aanvulling der ontbrekende vrijwilligers onder de wapenen moeten blijven, *eene maand vroeger* worden ontslagen. Ook heeft het gouvernement het voornemen, om, uit hoofde van de duurte der levensmiddelen, den soldaat *twee cents* soldij per dag meer te geven. Voor 't overige achtte de Regering het voor 's rijks belangen beter, dat de miliciens *twaalf maanden* onder de wapens bleven, waardoor dan het eindcijfer der begrooting voor oorlog op 12 millioen zou komen. (*Utr. Ct.*)

— Een van Regeringswege medegedeeld kort verslag van de uitkomsten van den oogst in *Drenthe* bevestigt het vroeger daaromtrent opgegevene. In het algemeen wordt de oogst in die provincie zeer gunstig geoordeeld.

— De prijzen der granen en van het meel blijven op de Belgische markten steeds dalende.

Adres van de studenten in de godgeleerdheid te Utrecht.

Aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De ondergeteekenden, allen studenten in de godgeleerdheid aan de Utrechtsche hoogeschool:

Langs officiëusen weg vernomen hebbende, dat onlangs door de Hooge Regering aan de theologische faculteit dezer hoogeschool de vraag is voorgelegd, in hoever het voortdurend gebruik der Latijnsche taal bij het onderwijs, naar het oordeel der faculteit, nuttig werkt; vernomen hebbende, dat de faculteit *ten gunste* van het Latijn heeft geadviseerd; bedenkende, dat de sedert meer dan vijfentwintig jaren beloofde en vurig gewenschte hervorming van ons hooger onderwijs thans weldra schijnt te zullen tot stand komen; overwegende, dat het bovengenoemde advies der theologische faculteit bij de Hooge Regering verkeerde denkbeelden zou kunnen opwekken omtrent den bestaanden toestand en het al of niet wenschelijke zijner bestendiging: doordrongen van het bewustzijn, dat de inrigting van het hooger onderwijs eene zaak is waarbij, meer dan eenig ander, de student belang heeft, en waarvan de gebreken, meer dan door eenig ander, door hem worden gevoeld; overtuigd, dat nòch hunne hoogleeraren nòch 's Lands Hooge Regering het eene ongepaste aanmatiging zullen achten, wanneer die studenten in het belang hunner studiën hunne stem doen hooren; geven met den diepsten eerbied aan Uwe Excellentie te kennen: dat sints lang de studenten-wereld behoefte voelt aan een akademisch onderwijs, niet langer gewrongen in het knellend keurslijf van eene taal, die aan den vooruitgang der wetenschap vreemd is gebleven, maar getooid in den natuurlijken en daarom voor Nederlanders onmisbaren vorm der levende moederspraak.

Zij veroorloven zich de vrijheid den wensch uit te spreken, dat bij het ontwerpen eener wet op het hooger onderwijs door Uwe Excellentie op deze behoefte zal worden gelet en dien wensch durven ze met bescheidenheid, maar tegelijk met nadruk in de aandacht Uwer Excellentie aanbevelen.

Zij rekenen het volkomen onnoodig, de vele bewijsgronden bij Uwe Excellentie in herinnering te brengen, waarmêe ze het redelijke van hun' wensch zouden kunnen aandringen.

Hun adres heeft geen ander doel, dan om Uwer Excellentie de stem der theologische studenten te doen hooren tegenover het advies der theologische faculteit. Met voldoening mogen zij er bijvoegen, dat er tusschen het advies der hoogleeraren en dit adres meer overeenstemming zou hebben bestaan, wanneer een verzoek aan den jongstbenoemden Hoogleeraar, om zijne lessen in de moedertaal te geven, eenige dagen vroeger dan geschied is, ware ingeleverd.

Namen gelden hun niet voor bewijsgronden. Ze zouden anders twee mannen kunnen noemen; de een, uitmuntend onder de leeraars der wetenschap in Nederland en een sieraad dezer Akademie — de ander, de vorst van Europa's hedendaagsche letterkunde, — en die beide de onredelijkheid van het gebruik der Latijnsche taal met klem hebben betoogd: OPZOOMER en MACAULAY.

Alleen vestigen ze ten slotte de aandacht van Uwe Excellentie nog op het verblijdend feit, dat ook hunne Duitsche Akademiebroeders de vervanging van het Latijn door het Nederlandsch wenschelijk rekenen, en daarvan door hunne onderteekening op dit adres deden blijken.

28 Aug. 1854. 't Welk doende, enz.

In de *Revue horticole* wordt het voorstel gedaan, om de aardappelen door de igname-batate (*dioscorea-batatae*) te vervangen, die uit China is ingevoerd. Deze plant is sedert geruimen tijd reeds onder ons klimaat gekweekt. De wortel is voedzaam, reeds raauw eetbaar, gemakkelijk in water te koken of onder de asch te braden. Deze wortels of knollen zijn doorgaans eene vuist groot, dringen perpendiculair in den grond tot de diepte van een mètre of meer. De teelt heeft eenige overeenkomst met die der asperges en biedt nergens bezwaren van belang aan.

Van de 100,000 kinderen die in Liverpool geboren worden, leven er slechts 44,797 tot 20 jaren, terwijl in Surrey dat getal 70,885 beloopt.

CHOLERA-BERIGTEN.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te *Amsterdam* zijn op den 1sten en 2den dezer aangegeven 13 choleralijders, overleden 13; den 3den Oct. 6 lijders, overleden 3; den 4den 5 lijders, overleden 5.

— Van den 26sten tot den 29sten September zijn als door cholera te *Schiedam* aangetast aangegeven 9 personen; hersteld 7, overleden 7, in behandeling gebleven 7 personen.

— Te *Breda* zijn van den 24sten tot den 30sten Sept. 10 personen aan de ziekte overleden.

— Men schrijft van den 30sten Sept. uit *Maastricht*, dat aldaar de cholera zoo goed als opgehouden heeft.

— Ter secretarij te *Utrecht* zijn sedert den 20sten Sept. tot en met den 3den Oct. 1854, 89 cholera-zieken aangegeven, waarvan er 46 zijn overleden, 6 hersteld en 37 in behandeling gebleven.

— Sedert een dag of drie zijn te *Vlissingen* onder de burgerij eenige choleragevallen, waarvan een enkele doodelijk was.

— Aan het derde gesticht te *Veenhuizen* zijn den 30sten Sept. drie cholera-gevallen voorgekomen, waarvan twee dien dag met den dood eindigden.

— Hoe verblijdend het zich te *Meppel* in het midden der vorige week met de daar thans heerschende ziekte liet aanzien, heeft zij in de laatste dagen weder offers geëischt. In het geheel zijn er tot en met den 2den dezer 26 personen door de cholera aangetast, waarvan 16 overl., en nog 10 onder behandeling zijn. Het is te bejammeren dat de lijders van den minderen stand, bij welke gewoonlijk, vooral bij zoodanige ziekte, veel ontbreekt, daar geen gebruik wenschen te maken van het zeer doelmatig ingerigte ziekenhuis, waarin alle noodwendigheden worden gevonden om de zieken gemak en verligting te verschaffen en eene goede uitwerking der geneeskundige behandeling te bevorderen.

— Een brief uit *Turijn* in de *Gazette de Savoie* begroot het aantal inwoners van *Messina*, welke de cholera de stad heeft doen verlaten, op 45,000, terwijl slechts 35,000 inwoners gebleven waren. In het geheel zijn 15,000 personen aan de ziekte bezweken. Volgens de jongste berigten uit Messina, was de ziekte aanmerkelijk verminderd en bedroeg het aantal gevallen slechts 4 a 6 per dag.

Kerk- en Schoolnieuws.

...sum, 2 October. Heden is alhier tot predikant beroepen ... van der Woude, te Nieuw Beerta.

... 1 October. Heden morgen werd onze nieuwe leeraar *A. B. Munro*, onder ons bevestigd door zijn behuwdvader den heer *Dinkgreve*, predikant te Denekamp, naar aanleiding van Matth. 3 vs. 1—10, terwijl de beroepene in de namiddagsdienst zijne bediening aanvaardde met de woorden: *„Zoo vraag ik dan, om wat reden gij mij hebt ontboden?* Hand. 10 vs. 29b.

... 1 Oct. Men verneemt, dat door ds. *P. C. Molhuysen* alhier zijn emeritaat is aangevraagd. Mogt dit worden verleend, zal de Hervormde gemeente alhier binnen korten tijd van twee geliefde predikanten te betreuren hebben.

... het vertrek van ds. *Gann Dun* is door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Harderwijk geformeerd het navolgende ... predikanten, als: *Burger*, te Vreeland; *Bresser*, te Strijen; ... te Ede; *Callenbach*, te Nijkerk; *Creutzberg*, te Vlissingen; ... te Oldebroek; *Rijkman*, te Nunspeet; *Gildemeester*, te Elburg; *de Hoest*, te Nijkerk; *Molenaar*, te Scheveningen; ..., te Ommen, en *Slothouder*, te Huissen.

... vernemen, dat bij het WAAR, eene buurtschap onder het ... Nieuw-Scheemda, den ingezetenen thans een adres ter teekening aangeboden, strekkende, om den fungerenden onderwijzer aldaar bij dispensatie der wet aldaar tot onderwijzer aan te stellen, ... met eene jaarlijksche uitkeering van f 250, zijnde ... het inkomen van den fung. onderwijzer C. ... De inzender van dit berigt voegt er den wensch bij, ... om bij opgegeven redenen, dat het gemeentebestuur van ... andere autoriteit, bij wien dit adres zal worden ingediend, ... in dezen zijne roeping zal gevoelen, en zoowel in het belang van het onderwijs als in dat der aankomende onderwijzers, ... van de hand moge wijzen.

Letternieuws.

De geschiedenis der Kerkhervorming in tafereelen door ... B. TER HAAR. Nieuwe uitgave. Te *Amsterdam* bij ... BRINK en DE VRIES, 1854.

Onder de weinige werken van eenigen omvang, die in ons kleine vaderland bij duizendtallen kunnen tellen, behoort het hier genoemde van den geachten Amsterdamschen prediker en, sedert ..., hoogleeraar in de godgeleerdheid te Utrecht. Reeds ... het blijken van betrekkelijk korten tijd zijn vierden druk, ... van dit leesboek ter bevestiging der Protestantsche ... geloof eene nieuwe goedkoope uitgave het ... te doen zien, met weglating van die aanhalingen en aanteekeningen, die alleen voor den wetenschappelijken beoefenaar der geschiedenis hunne waarde en aantrekkelijkheid bezaten. Wat evenwel de opheldering van den tekst voor den meer eenvoudigen lezer ... geacht werd, heeft in deze uitgave nog meer dan in de vroegere zijne plaats gevonden. Werd bij hierdoor bestemd en geschikt ... kring verspreid te worden, het groot aantal ..., met onzen geëerbiedigden Koning aan het hoofd, ... reeds de verwachting van schrijver en uitgevers ... overtroffen. Iets tot aanprijzing van dit werk hier bij te voegen, ... dan ook wel overbodig zijn. Dat goede wijn geen ... behoeft, wordt ook hier weder bewaarheid.

... dit leesboek — met dezen wensch van den schrijver eindigen ... korte aankondiging — in dien uitgebreideren kring ... zegen stichten en met warme liefde voor het ... waarachtige verdraagzaamheid onder mijne Protestantsche medechristenen helpen bevorderen."

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

WEENEN, *heden 5 October.*

De officiële bevestiging van de inname van Sebastopol is hier nog niet aangekomen; er zijn hier die meenen, dat de stad ... nog niet in de handen der verbondenen is; evenwel zijn ook heden gunstige berigten uit de Krim ontvangen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, heden, Donderdag den 5den October.

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt. 60¾.
Dito ... Dito	4	„ 91⅛.
Oostenrijk Metalliek	5	„ 70⅛.
Dito Nieuwe 1854	5	„ 79.
Dito	2½	„ 35⅛.
Spanje Onbep. St.	1	„ 18⅛.
Dito Binnenl.	3	„ 32⅞.
Rusland Obl. Hope 1798 en 1816	5	„ 99⅝.
Dito bij Hope	4	„ 73⅞.
Dito bij Dito	4½	„ 83⅛.

Russen aangeboden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

GRONINGEN, 5 October. Vertrokken de nieuwgebouwde kofschip Broedertrouw, kapit. F. POT, van Veendam, met ballast op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 1 Oct., kapit. *de Jonge* Fenniena Arentina, v. St. Ubes; *Zeven* Elsina Jantina en *Doewes* Harmonie, beide v. Londen; *Pot* Anna Arendina, v. Memel; *Bakkering* Christina, v. Bergen; *Kuiper* Twee Gebroeders, v. Bremen; den 2den *de Jonge* Jantina, v. St. Ubes; den 3den *de Jonge* Castor, *Eggers* Bellona en *Bossinga* Ceres, alle 3 v. Archangel; *van Driesten* Bellamy, v. Apenrade; *Klontje* Meinsina, v. Lubeck; *Teensma* Jacoba, v. Kjöge. — Te Texel den 30 Sept., *van Duinen* Elisabeth, v. Archangel; den 1 Oct. *Landeweer* Zeevaart en *Kieft* Jantina Jikkina, beide v. Sunderland; den 2den *Kuipers* Alida Schuringa, v. Newcastle; *de Jong* Mina, v. Grimsby. — In het Vlie den 30 Sept., *Flik* Catharina, v. Dantzig; *van Dalen* Eendragt, *Geerke* Berendina, beide v. Frederikstad; *Visser* Fredrik Hendrik, v. Oosterrisoer; den 1 Oct. *Bakker* Harmina Catharina, v. Archangel; *van der Wal* Zeelust, v. Oosterrisoer. — Te Helvoet den 1 Oct., *Lenger* Argo, *van der Baan* Johanna, *Bekkering* Gezina en *Kalkman* Geertruida Margaretha, alle 4 v. Archangel. — Te Brielle den 1 Oct., *Willinga* Catharina, v. Archangel. — Te Whampoa voor den 6 Aug., *Reinders* Hendrik Wester, v. Macassar. — Te Launceston den 14 Junij, *de Jonge* Marina, v. Canton. — Te Batavia den 28 Junij, *van Duin* Philips van Marnix, v. Samarang; *den Poort* Europa, v. Rotterdam; den 30sten *Vos* Helvoet... — Te Geelong; den 1 Aug. *de Boer* Jan van Galen, v. Manilla; den 2den *Wiegmink* Vier Gebroeders, v. Amsterdam; ... *Visser* Cornelia, v. Adelaide; den 7den *de Jong* ..., v. Amsterdam, 89 dagen reis. — In Straat Sunda den 12 Junij, *Bok* Adrianus Wilhelmus, v. Soerabaya n. Calcutta; den ... *Gorter* Snelheid, v. Batavia n. Tjilatjap. — Te Messina den 2. Sept., *Hotze* Jantje Wilkens, v. Amsterdam. — Te Triest den 27 Sept., *Kuster* Zeeploeg, v. Rotterdam. — Te Gibraltar den 19 Sept., *Coerkamp* Eersteling, v. Livorno en *Smid* Anna Arnolda, v. Marseille, beide v. Amsterdam. — Te Dysart den 27 Sept., ... Henriette, v. Archangel. — Te Yarmouth den 28 Sept., *Ketelaar* Hasard, v. Archangel. — Te Brunshausen gepasseerd den 27 Sept., *Blaak* Jantina, v. Rotterdam. — Te Warnemunde den 27 Sept., *Veerdewind* Hillegonda, v. Hull. — Te Swinemunde den 28 Sept., ... Catharina, v. Wick; den 29sten *Dijkstra* Drie Gezusters, v. Newcastle. — Te Dantzig den 29 Sept., *de Haan* ..., v. Koppenhage; *Mandema* Sinna Gezina, v. Rotterdam; ... Hillegonda, v. Rendsburg. — Te ... den 28 Sept., ... Marchina Catharina, v. Londen; *van Groenenberg* Jacobus Johannes, v. Newcastle. — Te Memel den 27 Sept., *Drewes* Aflina Hillechiena, v. Hamburg. — Te Tonningen den 27 Sept., *Pekelder* ... en *Schuur* Jacoba Gesina, beide v. Kampen n. Sleeswijk; *Hasselhoff* Vrede, v. Zwolle n. Koppenhage; *Boekhoud* Johannes Hermanus en den 28sten *de Boer* Wemelina, beide v. Hamburg n. Koningsbergen.

Te Amsterdam den 4 Oct., kapit. *van Laten* Annegina, van Archangel.

Binnengekomen in het Vlie den 2 Oct., kapit. *Feninga* Clara Dorothea, v. Archangel; *Kuiper* Vr. Maria, v. Memel; *Zwieting* Petrus Horreus, v. Lubeck; *Schuring* Antje, *Wijma* Stad en Lande, *Bijlstra* Concordia en *Koeze* Onderneming, alle 4 v. Frederikstad. — Te Helvoet den 3 Oct., *Bakker* Harmonie, v. Boness; *Tap* Maria Bertha en *Deen* Gesina Elsina, beide n. Archangel. — ... den 29 Sept., *Kikkert* Voorwaarts en den 30sten *Scheeve* Adrianus en Willem, beide v. Amst. n. Suriname. — Bij Bevezier den 27 Sept., *Klein* Graaf v. Limburg Stirum, v. Amst. n. Konst. — Te North Shields den 30 Sept., *Munneke* Marg. Hendr. en *Cappen* ... — *Kramer* Christina, v. Harlingen. — Te Hartlepool den 29 Sept., ..., v. Amst. — Te Hull den 30 Sept., *Klein* Alida Catharina, v. Napels. — Te Barcelona den 20 Sept., *Vos* ..., v. Rott.; *Jonker* Zwanette, v. Hamburg. — Te Triest den 27 Sept., *Rozema* Jacob van Cleeff, v. Galats; den 28sten *Hazewinkel* Albertina, v. Newcastle.

Vertrokken van Amsterdam den 30 Sept., kapit. *Hazewinkel* Cornelia, n. Akyab; *Groenewoud* Susanna, n. Suriname; *Bottje* Gesina Alida, n. Genua; *Gust* ..., n. Belfast; *de Groot Bakker* Catharina, n. Memel; *Harkema* Meinkina, n. Husum; den 1 Oct. *Visser* Drie Gebroeders en *Riebeling* Catharina Margaretha, beide n. Hamburg; den 2den *van Loon* Johanna Catharina en *Post* Maria ..., n. Akyab; den 3den *Cramer* Christina Margaretha, beide n. Venetiën; *Smit* Freerk Jan, n. Newcastle; ... *Vet* Wilhelmina, n. Memel. — Uit het Vlie den 29 Sept., ... Hendrik Pieter, n. Memel; *Das* Alida en *Addens* Jantje ..., beide n. Koningsbergen; *Vos* Anna Luitzia, n. Noorwegen. — Van Helvoet den 1 Oct., *den Breems* Fortuna en *den Carst* Vereeniging, beide n. Bilbao. — Van Batavia den 28 Julij, ... Wilhelmina Lucia, n. Cheribon; den 30sten *Haagsma* Doctrina en Amicitia, n. Amsterdam; den 5 Aug. *Carst, Ten.* Elise Susanna, n. Rotterdam. — Van Tjilatjap den 27 Julij, *Detering* Elise Henriette, n. Amsterdam. — Van Singapore den 3 Aug., *Bok* Elisabeth, n. Manilla. — Van Ostende den 29 Sept., *Koster* Niessina Schuringa, n. Oosterrisoer. — Van Falmouth den 29 Sept., *Mulder* Zorg en Vlijt, n. Lynn. — Van Hamburg den 30 Sept., *Fokkes* Cornelia en *Arends* Gesina, beide n. Amsterdam; den 2 Oct. *de Boer* Jonkvr. Geertrui, n. Montevideo en Buenos Ayres; *Lindeboom* Geertruida, n. Londen. — Van Bremerhaven den 28 Sept., *de Jonge* Arentina Jacoba, op avontuur. — Van Altona den 2 Oct., *Meijer* Wobbina Catharina, n. Koningsbergen. — Van Wolgast den 27 Sept., *Meijer* Geertina, n. Holland. — Van Swinemunde den 29 Sept., *Hamers* Hendrika Roelina, n. Delfzijl. — Van Dantzig den 29 Sept., *Zeeven* Elisabeth, *Sleeboom* Jonge Christian, *Banting* Gesina en *Hazewinkel* Roelf Giezen, alle 4 n. Amsterdam. — Van Tonningen den 27 Oct., *Oosterhuis* Tweelingen, n. Hooksiel; *de Groot* Alida, naar Newcastle; den 28sten *Drewes* Twee Gezusters en *Dost* Ettina, beide n. Amsterdam; *Spithorst* Lubbechina, n. Harlingen; den 29sten *Bakker* Vriendschap, n. Dordrecht; *Drent* Anna Catharina, naar Engeland; *Leuning* Battruida, n. Holland.

Vertrokken van Texel den 3 Oct., kapit. *de Boer* Henriette, n. Newcastle. — Uit het Vlie den 2 Oct., *Hazewinkel* Geertruida, n. Stettin. — Van Helvoet den 3 Oct., *Poelman* Fiducia, n. Memel. — Van Gent den 2 Oct., *Kuiper* Annegiena Elsina, n. Hamburg. — Van Gloucester den 30 Sept., *van der Wijk* Annechina, n. Cardiff. — Van North Shields den 30 Sept., *Puister* Fennegiena, n. Porto. — Van Rouaan den 28 Sept., *Nieveen* Antje, n. Koningsbergen.

Zeilklaar te Londen den 29 Sept., kapit. *Visser* Vrouw Janneke, n. Straalsund. — Te Newcastle den 29 Sept., *Lever* Jantina Jikkina, n. Triest; *Mester* Vertrouwen, n. Koppenhage.

Zeilklaar te Londen den 30 Sept., kapit. *Leeuwes* Arendina, n. Memel. — Te Liverpool den 30 Sept., *Niehof* Jantina Jetskelina, n. Rotterdam. — Te Newcastle den 30 Sept., *Cremer* Mentor, n. Wilmington. — Te Boston den 16 Sept., *Schaap* Maria Johanna, n. Rotterdam. — Te Newyork den 16 Sept., *Bakker* Sagitta, n. Savannah.

ZOLTKAMP, 4 October. Binnengekomen den 1 Oct., kapit. *Schaap* Pieter Bentum, van Noorwegen; *de Beer* Jonge Hendrik, van Stettin; den 2den *Jonkhoff* de Eendragt, van Noorwegen.

OOSTMAHORN, 4 Oct. Ter reede gearriveerd den 1 Oct., kapit. *Visser* de Vrouw Luppina, v. Leer n. Amsterdam; den 2den *Visser* Hillegonda Maria, v. Oudsoen n. Dockum.

Vertrokken den 1 Oct., kapit. *de Boer* Jantina Pietronella, v. Amsterdam n. Laland; den 3den *Kraan* Sia en Elisabeth, v. Groningen op avontuur; den 4den *van der Meulen* Nooit Gedacht en *Oosterhuis* de Vrouw Janna, beide n. Bremen, *Poppen* Nanny Johanna, n. Emdem, *Stuitje* Christina Johanna, n. Sleeswijk, *Peters* Annette, n. Hamburg en *Harkema* Meinkina, n. Husem, alle 6 van Amsterdam.

DELFZIJL, 4 October. Binnengekomen den 2 Oct., kapit. *Velvis* Catharina Groenewold, van Landschapspolder; *Albers* Frau Regina, van Bremen; den 3den *Mudder* Onrust en *Siemers* Gesiena, beide v. Hustingerzijl; *Albers* Louiza Susanna, v. Hoeksijl; *Albers* Gesiena Helena, v. Friederiekstadt.

Vertrokken den 1 Oct., kapit. *Barghoorn* de Vr. Trientje, naar Emden; *de Boer* Henderika, van Amsterdam naar Harburg; den 2den *Puister* de Vr. Maria, v. Amsterdam n. Carolinerzijl; den 3den *Zeven* Concordia en *Middel* Bouwina, beide n. Noorwegen.

Kapit. *W. F. Broeksmit*, voerende het Nederlandsch fregatschip Bato, komende van Hobart-Town (van Diemensland), rapporteert, dat hij in de Torresstraat, 41 schipbreukelingen van drie Engelsche schepen aan boord genomen heeft; namelijk van de Fatimah, kapit. *Hardie*, de Thomasine, kapit. *Holmes*, en de Elizabeth, kapit. *Curchill*, allen bestemd van Australië naar Singapore.

— Het schip Catharina, kapit. *L. J. Zoeler*, van Nykjoping naar Amsterdam, is den 26sten Sept. met schade en verhitte lading te Cuxhaven binnengeloopen en was bezig met lossen.

— Volgens brief van kapit. *A. Victor*, vroeger gezagvoerder van het fregatschip Hester, op de reis van Sydney naar Batavia, beoosten Nieuw Holland gestrand in dato Wide Bay, den 1sten Junij, was hij aldaar met de geheele equipage, na eene allergevaarlijkste reis met de boot en sloep behouden aangeland, en zouden met een schooner, welke eene lading wol voor Sydney innam, naar die plaats vertrekken.

— Het schip Magdalena, kapit. *Buining*, van Archangel naar Schiedam, is den 17den September te Stavanger met gebroken roer binnengeloopen.

SCHAGEN, 26 September. Van de lading van het den 12den hier gestrande Holl. schip Alberdina Lammechina, kapit. *Duiven*, zijn thans 778 ton harings meer of min beschadigd geborgen, die zullen worden verkocht. De romp van het schip is waarschijnlijk als wrak te beschouwen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

28 Sept. Boon, Jantina, v. Grangemouth n. Koppenh. m. steenk.
Pluim, Stad Almelo, v. Zwolle n. Memel, m. ballast.
Pinksterboer, Gezina, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Harding, Alida, v. Wick n. Stettin, m. haring.
Lindeboom, Margar., v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
De wind was den 28sten Sept. W.N.W., W.; den 29sten Z.W.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 29sten September tot en met den 5den October 1854 zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 11 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 14 ouden en 9 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN 3 October.

TARWE.			Veen	64 ℔ f	6,25	Zw. Voer	38 » »	3,25
Oude	70 ℔ f		»	66 » »	6,65	»	40 » »	3,45
N. Oml.	» »		GERST.			»	42 » »	3,65
» 1854	70 » »	11,90	Winter	54 ℔ f	5,35	BOONEN		
»	72 » »	12,40	»	56 » »	5,65	Paardeb. f 7,25,60		
» Old.	70 » »	11,65	»	58 » »	5,95	Gr. Erwten f f		
» »	72 » »	12,20	Knobbe	60 » »		Graauwe f tot f		
» »	74 » »	12,80	»	62 » »		ZADEN, ENZ.		
» »	» »		HAVER.			Old. Koolz. f 12,50		
ROGGE.			Dikke	36 ℔ f	3,30	f 13,60		
Inl.	64 ℔ f	8,15	»	38 » »	3,50	Oml. f 12,50 f 13,60		
»	66 » »	8,55	»	40 » »	3,70	Oost. dito f 12,50		
»	68 » »	8,95	»	42 » »	3,90	f 13,60		
»	70 » »	9,35	» Nieuwe	44 » »	4,10	G. Mosterdz. f 12 tot f 15		
»	» »		»	46 » »	4,30	Dederz. f f		
BOEKWEIT.			»	48 » »	4,50	Gr. Gort f 9,50 f 10,50		
Gr. Zd.	64 ℔ f	6,55	»	50 » »	4,70	Par. 100 N. ℔ f 13,25,50,		
» »	66 » »	6,95	Witte Voer	36 » »	3,20	75 f 14,25		
» »	68 » »	7,35		38 » »	3,40	Raapolie p.v. f 41		
» »	64 » »	6,35	Witte Voer	40 ℔ f	3,60	Prijs der Boter		
Zw. Zand	66 » »	6,75	Zw. Voer	36 » »	3,05	1ste soort f 37		
						2de » » 35		

Tarwe prijshoudend. — Rogge als voren sleepend afgaande. — Boekweit ruim prijshoudend. — Gerst als genoteerd verkocht. — Haver in een doen. — Boonen niet driftiger. — Koolzaad vond minder kooplust. — Gort wel zoo aangenaam.

ROTTERDAM, 2 *October*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. weinig aangevoerd en 50 cents hooger verkocht: goede en puike Nieuwe f 14 a f 14,50; mindere f 12 a f 13,50; Jarige f 12,50 a f 14,50; Poolsche en Jar. Roode prijshoudend; N. Roode weinig ter markt: 154, 156 ℔ O. witb. Pools. f 445, f 450, f 470; 160, 162 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 450, f 455, f 460; 155 ℔ Jar. Stett. f 430; 157 ℔ Jar. Pomm. f 435; 158 ℔ Jar. Rostock. f 430; 159 ℔ roode Odessa Pools. f 425, f 430. — Rogge prijshoudend: Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 9 a f 9,75; voorts 145 ℔ Eupatoria f 265; 145 ℔ Arch. f 257, f 260; 146 ℔ dito f 260; 142 ℔ dito f 250. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cts. hooger: Winter f 5,40 a f 6,20; dito Zomer f 5,20 a f 6,10; voorts 126 ℔ Jar. Vries. Winter f 185; 140 ℔ Deens. f 210. — Haver 20 cts. hooger: Zeeuws. en Inl. Korte f 4 a f 4,80; dito Lange f 3 a f 4. — Boekweit op 140 ℔: N.-Brab. f 235, f 238, f 240, f 242, f 246; Vlaamsche f 235; Rijn f 240; Holst. f 225. — Erwten: Zeeuws. Groene 75 cts. hooger: f 10 a f 10,75; Geldersche Graauwe f 11,50 a f 13. — Boonen: N. Zeeuwsche en Walchersche Witte f 12 a f 13,50; dito Bruine f 11,50 a f 13; dito Paardenboonen 50 cts. hooger: f 6,70 a f 7,50. — Koolzaad: puik Zeeuwsch gestort 70 p. vl. — Kanariezaad onbegeerd, f 9 a f 10,25.

AMSTERDAM, 2 *October*. De marktnotering van Boter was heden als volgt: Vriesche f 47 a f 48; Kalnder f 43 a f 45; Kamper f 44 a f 46; Deventer f 37 a f 42; Zwolsche f 40 a f 44.

AMSTERDAM, 4 *October*. Nieuwe Poolsche Tarwe bij partij wat lager afgegeven, roode soorten met weinig handel onveranderd; 128 ℔ n. b. Pools. f 445; 127 ℔ o. dito f 450; 125 ℔ ger. j. dito f 425; 133 ℔ n. Rost. f 435; 130 ℔ o. dito f 422; 132 ℔ o. Pommer f 425; 132 ℔ Rost. f 425; 129 ℔ o. b. Pools. f 465; 128 ℔ mindere dito f 450; 133 ℔ Mecklenb. f 425. — Rogge bij partijen iets hooger verkocht; 124 ℔ Deensche f 282; 119 ℔ Pruissische f 278; 119, 120 ℔ n. Archangel f 263, f 266; 127 ℔ Anclammer f 300; 117 ℔ Zweedsche f 266. — Gerst in een doen; 113 ℔ Deens. f 210. — Boekweit onveranderd; 123 ℔ n. Holst. f 253. — Erwten schaars en tot hoogere prijzen gezocht. Deensche graauwe van voldoende kwal. en kook bragten f 10 a f 10,50 per mud op. Groene en witte niet aan.

Koolzaad onveranderd; Elbinger Rubs 60½ p. vl.; op 9 vat in Nov. 72½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering iets aangenamer; op 6/w. f 44,25; Vlieg. f 43; Nov. f 42,25; Dec. f 42; Mei 1855 f 40,75 a f 41. — Lijnolie niet williger; op 6/w. f 40,25; Vlieg. f 39; Nov. en Dec. f 38. — Hennepolie op 6/w. f 43,50; Vlieg. f 42,50.

LONDEN, 29 *September*. Boter fermer; Vriesche 106 a 108 sh., Kamper 100 a 104 sh.; Zwolsche 96 a 100 sh. Aanvoer: van Harlingen 7362 v., Rott. 1011, Hamburg 130, Havre 233, Ostende 352, Antw. 105, Kiel 561.

LONDEN, 2 *Oct.* Van inl. Tarwe was heden een goede voorraad ter markt, welke tot de prijzen van l.l. Maandag koopers vond. Vreemde werd spaarzaam genomen, doordien de houders 1 sh. avans verlangden, tot welke verhooging slechts kleinigheden konden worden geplaatst. Gerst 1 sh. duurder. Boonen en Erwten bedongen de hoogste vorige notering. Haver konde zich bezwaarlijk op den vorigen stand souteneren.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *October*. Rundvee wel aangevoerd, maar er werd weinig verhandeld, omdat de koopers steeds de oude hooge prijzen blijven bedingen. Vette koeijen weinig aan en bijna niet verkocht. Kalfkoeijen, beste soorten van f 120 tot f 140, f 145, zelfs een voor f 150; tweede soort van f 80 tot f 110 a f 115; melkkoeijen van f 80 tot f 120 a f 130. Kalveren weinig aangebragt, en het aangevoerde werd buiten de stad reeds verkocht, van 18 tot 21 cent de 5 ons. Schapen pl. m. 150 aangebragt, verkoop van vette van f 13 tot f 16, f 16,50; lammeren van f 8,50 tot f 12,50 a f 13. De verkoop ging niet vlug. Varkens veel ter markt, maar de handel was slap; oude van f 30 tot f 41, en jonge van f 6,50 tot ruim f 20.

— In de afgeloopene week is in deze provincie niet veel handel gedreven in hoornvee, daar de opkoopers, op het vernemen van eene daling, weinig lust hadden om voor de thans staande prijzen te koopen; kalfkoeijen vonden nog al eenig aftrek.

WESTERBORK, 30 *Sept.* Op de jaarmarkt heden alhier gehouden, waren ter verkoop aangevoerd een stier, 68 koeijen, 7 kalveren, 1361 Drentsche schapen en 193 varkens. Prijzen der koeijen waren van f 32 tot f 91, van kalveren van f 12 tot f 22, van schapen van f 3,50 tot f 6,30 en van de varkens van f 26 tot f 28. — De handel was over 't geheel levendig.

SLOCHTEREN, 4 *October*. Heden werd alhier de jaar-, paarden- en markt van horenvee gehouden. Begunstigd door goed weder, werd deze zoo beroemde markt door een groot aantal bezoekers bijgewoond; runderen goed aangevoerd, de verkoop was vrij vlug en de vroegmelkte koeijen zijn verkocht van f 95 tot f 145, f 150, zelfs tot f 160; vaalmelkte van f 75 tot f 115 en f 120 en eene enkele iets hooger; vette van f 100 tot f 150 en f 160 en sommigen tot f 165 à f 170. In alle soorten van paarden was goed aangevoerd, voornamelijk jonge, die verkocht zijn: Enters van f 100 tot f 160, f 165 à f 180 en puike soorten tot meer dan f 130. Werkpaarden van f 80 tot f 180, f 185 a f 190. Onderscheidene kooplieden uit andere provinciën waren aanwezig.

AMSTERDAM, 2 *October*. Uithoofde van het Israëlietische feest, was de aanvoer zeer gering; 149 vette runderen werden verhandeld voor f 260, f 240 en f 210; 139 magere Runderen golden f 150, f 130 en f 100; 177 vette varkens voor 52—54 cents het N. pond; 41 magere varkens voor f 10, f 14 en f 16; 46 schapen voor f 22, f 24 en f 26; 40 graskalveren voor f 12, f 16 en f 20.

LONDEN, 2 *Oct.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week zijn weer ruim geweest. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 1424 ossen, 414 koeijen, 567 kalveren, 571 varkens en 6873 schapen. Over het algemeen heerschte er heden eene betere stemming voor alle soorten. De aanvoer van runderen ter markt was groot. Kalveren gevraagd. Schapen met ruimen aanvoer. Varkens meer gevraagd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 4 October.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 60$\frac{11}{16}$, 60⅞, 60$\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 72⅛, 72⅜, 72⅜; Dito Dito 4 pCt. 91, 91⅛, 91$\frac{3}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 90¾, 80⅞, 90⅞; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 89⅞. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 49½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18⅜, 18$\frac{7}{16}$, 18$\frac{7}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 32$\frac{15}{16}$, 33, 32$\frac{15}{16}$; Coup. Bewijzen 5$\frac{3}{16}$; Amort. Schuld 4¼, 4$\frac{5}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36$\frac{11}{16}$, 36¾, 36$\frac{11}{16}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 99¾, 100, 99¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100, 100¼, 100; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 88; Dito 4½ pCt. 84, 84½, 84; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 74¼, 74⅜; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 74½; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 58¾. — POLEN, Cert. 4 pCt. 68. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 69⅞, 70¼; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 35$\frac{7}{16}$, 35⅜; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 35$\frac{7}{16}$, 35⅜; Dito Nieuwe 5 pCt. 79⅜, 79½; Dito Dito 1854 5 pCt. 79$\frac{3}{16}$, 79½, 79⅜; Weenerb. bij *Gall en Co* 5 pCt. 71⅛; Nieuwe Loten van 250 fl. f 347; Dito 1854 f 244½, f 245½, f 245½; Amerik. Bank-Act. 3$\frac{7}{16}$; Braz. 5 pCt. 97, ¼, ½; Mexik. 23$\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; Dito Onbep. 23$\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; Peru 4½ pCt. 69⅞, 70, 70; 5 pCt. Thes. Amst. 105⅞.

Bij eenige affaire in Integralen waren heden Holl. fondsen nagenoeg als gisteren. — In vreemde effekten was de stemming flaauwer, doch inzonderheid waren Russische tot verlaagde koersen aangeboden. — Van Zuid-Amerik. was naar Peru, op het verbeterde merk derzelve van Londen van heden, zeer levendige vraag.

Braz. 1824 v. 300 £ 96⅝; Gren. Onbep. St. 15$\frac{15}{16}$, 16; Bl. Gr. Coup. f ⅜; 5 pCt. N. Russen bij *Stieglitz* 81½, 82, 81½.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 60$\frac{13}{16}$; Spaansche 1 pCt. 18$\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 32$\frac{15}{16}$; Metall. 5 pCt. 70$\frac{1}{16}$ a ⅛; Dito 2½ pCt. 35½.

WISSELKOERS.

Londen kort f 11.77½; Id. 2/m. f 11.67½; — Hamburg kort f 35¼; Id. 2/m. f 35$\frac{1}{16}$.

ADVERTENTIEN.

Geachte Stadgenooten!

Daar zich ook binnen deze Stad sedert eenige dagen weder enkele sporen van Cholera hebben opgedaan, zoo acht de sinds het jaar 1849 alhier bestaande COMMISSIE VOOR CHOLERA-ZIEKEN het goed aan U bekend te maken, dat zij, even als in het vorige, zoo ook in dit jaar op het eerste berigt van het weder uitbreken dezer ziekte in ons Land, besloten heeft hare werkzaamheden te hervatten, en dat terstond na het nemen van dat besluit de haars inziens meest gepaste maatregelen door haar genomen werden om het ontstaan der Cholera alhier te voorkomen, of althans hare verspreiding zoo veel mogelijk tegen te gaan, en al datgene te doen, wat naar het oordeel der Geneeskundigen vooral voor behoeftige Cholera-lijders en hunne huisgenooten het meest nuttig en noodig is. In het vorige jaar heeft zij te dien einde vóór het uitbreken dier ziekte omstreeks 2000 slaapplaatsen van versch stroo voorzien, en ruim 700 woningen laten reinigen en witten, en later dáár, waar dezelve heerschte, zoo lang het vereischt werd, voor eene goede oppassing en verpleging gezorgd, en het noodige in voedsel, deksel, linnen en kleeding verschaft.

De in 1849 overgehouden en in de Spaarbank belegde gelden benevens de belangrijke bijdrage van de beide vereenigingen *Ons genoegen* en het *Groninger Harmoniegezelschap* stelden haar tot dit een en ander in staat, en waren even toereikende om de kosten harer bemoeijingen te dekken. Nu echter is hare kas uitgeput, en daar zij vóór er eenig spoor van Cholera hier aanwezig was, om meer dan ééne reden geen beroep op uwe zoo zeer bekende en ook in 1849 haar zoo zeer gebleken liefdadigheid wilde doen, en het haar toch zoo nuttig en noodig voorkwam om in tijds eenige maatregelen van voorzorg te nemen, zoo heeft zij, in het vaste vertrouwen, dat haar de daartoe benoodigde gelden wel op de eene of andere wijze verstrekt zouden worden, dezer dagen door de bereidvaardige medewerking van de Heeren Wijkmeesters reeds omstreeks 3000 slaapplaatsen van versch stroo voorzien en 1400 woningen laten reinigen en witten.

Ziet daar, geachte Stadgenooten, wat de ondergeteekenden, uitmakende de alhier bestaande Commissie voor Cholerazieken, meenden U te moeten mededeelen, deels om U te doen zien, dat wij niet werkeloos waren en de vroeger van U ontvangen gelden overeenkomstig het doel, waartoe ze gegeven werden, hebben besteed, maar deels en vooral ook om U bij het ontstaan dier ziekte hier ter stede meerdere kalmte en gerustheid in te boezemen. Nog zijn er slechts zeer weinigen onder ons door dezelve aangetast en voor haar geweld bezweken, en wij hopen van ganscher harte met U, dat hun getal niet moge vermeerderen; maar die hoop kan ligtelijk falen, en daar de ondervinding van de zoo zorgvolle dagen des jaars 1849 ons geleerd heeft, hoe spoedig de Cholera zich uitbreiden kan, waar zij eens aanwezig is en dat verschillende oorzaken en omstandigheden die uitbreiding begunstigen, zoo hebben wij gemeend U kennis te moeten geven, dat wij, onder nederige inwachting van den zegen des Allerhoogsten op onze pogingen, besloten hebben om verder werkzaam te zijn, en in tijds het noodige te doen ten einde het ontstaan dier ziekte, zoo veel mogelijk te voorkomen, en daar, waar zij ontstaan mogt, voor goede verpleging, reiniging, dekking en voeding te zorgen.

Om dit echter in tijds te kunnen doen, hebben wij nu reeds uwe krachtige hulp en medewerking noodig. Verleent ons die dan in ruime mate en toont, gelijk vroeger zoo

ook nu, dat wij niet te vergeefs daarop rekenen, door *milde giften in geld, of linnen, katoen, dekking of kleedingstukken* aan ons te zenden. Wij allen belasten ons gaarne met de ontvangst daarvan en zullen later van het ingezondene mededeeling doen.

GRONINGEN, 5 October 1854.

De Commissie voor Cholera-zieken alhier:

W. GERHARDS, *President.*	A. M. L. D'AULNIS DE BOUROUILL.
A. T. REITSEMA, *Vice-Pres.*	J. L. BAART DE LA FAILLE, geb. VAN WAGENINGEN.
J. W. C. VAN ITTERSUM, *Thesaurier.*	M. C. J. MUURLING, geb. VAN DER LOEFF.
U. G. SCHILTHUIS, J.z., *Secret.*	M. C. UNIA VAN NAERSSEN, geb. FORSTEN.
I. L. SCHAAP, *Vice-Secret.*	C. C. SCHILTHUIS, geb. VAN DELDEN.
H. EDELINCK.	C. Douairière VAN SWINDEREN, geb. THOE SCHWARTSENBERG EN HOHENLANSBERG.
L. BAART DE LA FAILLE, Sen.	
W. MUURLING.	
D. DE VRIES REILINGH.	
R. J. TELLEGEN.	

Bij de aanstaande **verkiezing** van **LEDEN** voor de **Kamer van Koophandel en Fabrijken**, verzoekt de ondergeteekende **niet** in aanmerking te komen.

JACOB CASEMIR.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. ONNES, H.z.,
met
J. J. DE JONGH.

GRONINGEN, 4 October 1854.

*** Bevallen van een' ZOON A. BORGMAN, geliefde Echtgenoot van

G. SIEVERS.

GRONINGEN, 29 September 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER G. TIESSEN, Echtgenoot van

H. AUWEMA.

GRONINGEN, 2 October 1854.

*** Heden beviel van een MEISJE G. WIEBENGA, Echtgenoot van

C. J. VAN BEEL.

GRONINGEN, 3 October 1854.

Familie en Bekenden worden verzocht, deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** OOSTWOLDER-POLDER, 3 October 1854. Heden bevallen van een MEISJE TITIA OORTWIJN, geliefde Echtgenoot van

HA. HOVINGA.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 45 jaren, mijne geliefde Echtgenoote HARMANNA TAKENS, mij na eene gelukkige echtvereeniging van 13 jaren 4 Kinderen nalatende.

GRONINGEN, 29 September 1854.

J. BRANDTS,
Apotheker.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 75 jaren, de HoogWelGeboren Vrouwe ANNA MARIA CATHARINA ALBERDA VAN EKENSTEIN, Douairière VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.

GRONINGEN, 29 September 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Op nieuw werd mijn Moederhart diep getroffen, door het overlijden mijner geliefde jongste Dochter ADRIANA MARTINA, ruim 18 jaren oud.

GRONINGEN, 1 October 1854.

Wedw. **OFFERHAUS,**
geb. **HEUR.**

*** Heden overleed, ten huize van onzen Oom Mr. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH, alhier, tot onze diepe droefheid, ons jongste Kindje, CATHARINA GEZIENA, in den ouderdom van ruim 4 maanden.

GRONINGEN, 2 October 1854.

Dr. **B. J. RIEDEL,** *Pred. te Stads-Kanaal.*
A. A. M. L. RIEDEL—REIJNDERS.

Eenige kennisgeving.

*** Door **H. R. ROELFSEMA** en DE ERVEN **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

VERSLAG

VAN HET

EERSTE CONGRES OVER HET ARMWEZEN,

gehouden te *Groningen*, den 26sten en 27sten Junij 1854.

OPGEMAAKT OP LAST VAN HET BESTUUR, DOOR DE SECRETARISSEN

Dr. ***L. ALI COHEN*** en *Mr.* ***W. DE SITTER.***

Prijs ... 90 Cts.

*** Door **G. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden, een werkje getiteld:

DE JONG GEHUWDE VROUWEN.

SCHETSEN UIT HET HUWELIJKSLEVEN;

naar het Fransch van ***J. N. BOUILLIJ,***

door ***N. A. VAN CHARANTE.***

In 12° formt., met eene Staalgravure. Prijs *f* 1,60; gebonden in rood of blaauw bandje *f* 1,90.

Inhoud: I. De engagements bezoeken. II. Het eerste vermoeden. III. Een heeren diné. IV. Het dames toilet. V. De zucht naar roem. VI. De vreemde in haar eigen huis. VII. Verschil van jaren. VIII. Buitensporige gedienstigheid. IX. De violieren. X. Geduld en arbeid. XI. Vertrouwde dienstboden. XII. Misdadige vrees. XIII. Verwaarloosde kundigheden. XIV. Het is te laat.

*** **H. TEN BRINK**, te *Meppel*, geeft uit met toenemend succes:

Kort Begrip

van hetgeen de Christen tot zaligheid te weten noodig heeft. Ten gebruike bij de Katechisatiën, opgesteld door *Dr.* ***J. MEIJER***, Pred. te *Wolvega*. Derde druk ... *f* 0—20.

Leiddraad

bij het godsdienstig Onderwijs van Kinderen. Ten gebruike bij de Katechisatiën, opgesteld door Dr. ***J. MEIJER***, Pred. te *Wolvega*. Tweede druk ... *f* 0—20.

Voor 90 Cents,

IN PLAATS VAN *f* 3.

DE GESCHIEDENIS der **CHRISTELIJKE KERK van den beginne tot op 1849,** naar het Hoogd. van Prof. ***ZELLER***, 260 bladz. royal 8vo, velin papier; thans verkrijgbaar bij **G. D. BOM**, te *Amsterdam*, en op *franko aanvrage* bij alle soliede Boekhandelaren.

Leesbibliotheek.

Ondergeteekende neemt de vrijheid, bij het naderende Leesaizoen zijne **LEESBIBLIOTHEEK** op nieuw in de attentie van zijne geëerde Stad- en Gewestgenooten ten vriendelijkste aan te bevelen; zijnde dezelve in den laatsten tijd **aanzienlijk vermeerderd** en wordt **geregeld** van **nieuwe Werken** voorzien.

GRONINGEN, 25 September 1854.

S. C. VAN DER SLEESEN,
Oosterstraat, tegenover LIBNARD.

*** Bij **A. L. SCHOLTENS**, Boekhandelaar te *Groningen*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Wenken en Lessen

VOOR

VADERS EN MOEDERS,

OVER DE

OPVOEDING HUNNER KINDEREN.

DOOR

Dr. L. S. P. MEIJBOOM.

Waarvan de prijs is ingenaaid.... 60 Ct.
In heel linnen bandje ... *f* 1-00.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Aan den Haard.

Geschiedenissen uit het dagelijksche leven,
FRANZ HOFFMANN.
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS *f* 1,50.

EEN

DRENTSCH GEMEENTE-ASSESSOR

MET ZIJNE

TWEE NEVEN

OP REIS NAAR

Amsterdam,

in 't voorjaar van 1843.

TWEE DEELEN, gr. 8vo, met PLATEN. Prijs *f* 8—50.

De **BURGEMEESTER** van de Gemeente ***MIDDELSTUM*** brengt ter kennis van het algemeen, dat, ten gevolge het door den Raad genomen en goedgekeurd Besluit, de te ***MIDDELSTUM*** te houden

NAJAARS-VEEMARKT

dit jaar en vervolgens zal worden gehouden op den

EERSTEN MAANDAG IN DE MAAND NOVEMBER,

nu **den 6den dier Maand.**

MIDDELSTUM, 29 September 1854.

De Burgemeester voornoemd:
F. PLAAT.

P. VERHAGEN METMAN,

Passagier aan Boord van het Nederl. Barkschip ***MADURA***, Kapitein F. DRAIJER, roept, bij het verlaten van den Vaderlandschen Bodem, een laatst **VAARWEL** toe aan al zijne Vrienden en Bekenden.

ROTTERDAM, 3 October 1854.

Woensdag den 11den October

1854, des namiddags te 2 uur, zal, ten Huize bewoond door den Banketbakker M. PRUIDON, in de Kijk-in-'t Jatstraat, worden verkocht: de nagelaten **INBOEDEL** van Mej. de Wedw. KLOOSTERHUIS, bestaande uit EIKENHOUTEN BUREAU, CHIFFONIÈRE en SPIEGELS, LINNEN en BEDDEGOED, PORSELEIN en AARDEWERK, KASTKLOK, KAGCHEL ENZ. Te bezien des Dingsdags bevorens, 's namiddags van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREMERS.

Zaturdag den 14den October

1854, des voormiddags te 10 uur, zullen, ten verzoeke van Mr. R. IJ. MULLER, Advokaat te *Groningen*, als CURATOR in het faillissement van BEREND HOLTMAN, te *Haren*, voor en in zijne Behuizing aldaar, publiek worden verkocht: Een EIKENHOUTEN KABINET, LADETAFEL, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPER, TIN- en BLIKGOED, BEDDEGOED, TOONBANK, KOPEREN SCHALEN met BALANZEN, TROG, BUILKIST, en verdere **KOOPMANS- en BAKKERSGEREEDSCHAPPEN,** eenige **KRUIDENIERSWAREN,** een VARKEN en hetgeen meer te bezien zal zijn des daags bevorens van 2 — 5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

GROOTE BOELDAG.

Ten overstaan van den Notaris Mr. **A. HOMAN**, te *Vries*, zullen, op MAANDAG den 30sten October 1854, des voormiddags precies te 10 uur te beginnen, ten verzoeke van de Heeren BALLOT, op het Buitengoed ***HET HUIS PATERWOLDE***, te *Paterwolde*, publiek worden verkocht: 2 beste PAARDEN, 16 stuks uitmuntend HORENVEE, 16 SCHAPEN, 4 VARKENS, **BOEREN-** en **MELKGEREEDSCHAPPEN,** eene partij HAVER en ROGGE, ongeveer 80,000 ℔ best HOOI en eene partij MEST; voorts **HUISMEUBELEN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

WOENSDAG den 11den October 1854, 's morgens te 10 uur. Verkooping van MEUBELAIRE GOEDEREN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, BEDDEGOED, LIJFSTOEBEHOOREN, MANUFACTUREN, en hetgeen meer te bezien zal zijn des daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GROOTE HOUTBOELDAG,

ten verzoeke en bij een Zaagmolen van den Heer K. J. KRANENBORG, te *Oude Pekela*, op DINGSDAG den 10den October 1854, de menigte der perceelen des namiddags precies te een uur, zoo immer mogelijk voetstoots, op negen maanden Crediet, van:

Eene groote partij **GREENEN DEELEN, FERS, EIKEN BALKOENDERS, SCHOT, LATTEN** en **GREENEN RI**[illegible] van differente lengte en dikte; en beste **MO**[illegible] hetgeen meer ten voorschijn zal worden gebrag[illegible]

B. HAITZEMA [illegible]

De soliedste en goedkoop[illegible]

Winterjasse[illegible]

welke aan ééne en beide zijden kunnen gedrag[illegible] de **NIEUWSTE STOFFEN** voor PA[illegible] VESTEN, HUIS- en KAMERJASSEN zijn [illegible] het KLEEDINGMAGAZIJN van

J. B. MEDDE[illegible]

AAN HET MARMERMAGAZIJ[illegible]

VAN

H. K. Onnes en [illegible]

Apoortenbeog, letter H, no. 105, zijn te bekomen: **alle soorten** van **MA**[illegible] **SCHOORSTEENMANTELS,** WITTE en[illegible] MARMEREN **VLOEREN,** GEADERDE[illegible] REN **PLATEN, PLINTEN, ENZ.,** [illegible] der alle **MARMERWERKEN** door ons [illegible] gevoerd, en binnen den korst mogelijken tijd [illegible] Gegadigden worden beleefdelijk uitgenoodigd [illegible] zijn te komen bezigtigen.

MAGAZIJN VAN PIAN[illegible]

Bij den Ondergeteekende is op nieuw ontvangen eene **schoone** Collectie **Engelsche, Fransche, Brusselsche en Inlandsche PIANO'S en PIANINO'S,** uit de beroemde Fabrijken van BROADWOOD, PLEYEL, ZIEGLER, BORD, FLEIG, BER[illegible] HOEBERECHTS, VOGELZANGS, PALING, [illegible] 6¼, 6½ en 7 Octaaf, tot de **voordeeligste** [illegible] alsmede eene ruime sortering 6 Oct. goed gecon[illegible] bespeelde Stukken, van *f* **60** en hooger.

H. DE WIT, [illegible]
in de Turftorenstra[illegible]

J. Tonella, [illegible]

Schoorsteenveger en Parapluimaker

Oostzijde in het midden van de Oosterstraat, berigt aan zijne geëerde Begunstigers en verdere Stad- en Landgenooten dat hij zijn NIEUWEN WINKEL **geopend** en denzelven **ruim gesorteerd** heeft in **ZIJDEN** en **KATOENEN PARAPLUIES,** ENGELSCHE PEPERMUNT, COLOGNE, TASSCHEN, CORSET- en JAPON[illegible]NEN. Ook **trekt** hij de **Parapluies** over en **repareert** dezelve. Mij voortdurend in beide genoemde Vakken aanbevelende, zal ik door zuinige als spoedige bediening het vertrouwen meer en meer ter waardig te worden.

GRONINGEN, 6 October 1854.

A. E. Datema[illegible]

aan de GROOTE MARKT, heeft o[illegible] ontvangen: **Versche TEXEL**[illegible] **OESTERS,** de HONDERD [illegible] **Gulden.**

Attentie, s. v. p[illegible]

JOH. BISCHOFER, uit *Tyrol*, zal op **Ma**[illegible] **den 9den dezer** weder **uitgepakt** zijn [illegible] *de Heerestraat, over het Koude Gat*, met alle soorten GEMSLEDEREN, PRIVAT en andere beste GLACÉ **HA**[illegible] **SCHOENEN;** LEDEREN **BORSTROKKEN, RIJBROEKEN, BRETELS,** ENZ. ENZ.

Door Aankoo[illegible]

eigenaar geworden zijnde van de **KORENZAK**[illegible] gemerkt ***O R O***, zoo worden zij, die nog van [illegible] ken onder zich berustende hebben, verzocht, dez[illegible] den ondergeteekende te bezorgen.

GRONINGEN, 3 October 1854.

L. J. OLTHOFF,
Zakkenverhuurder aan het Katte[illegible]

BESTE HAARLEMMER BLOEMBOLL[illegible]

te bekomen bij

C. VAN STROE[illegible]
Bloemkweeker aan het Zuid[illegible]

UIT DE HAND TE KOO[illegible]

Door plaatsing eener Stoommachine, **TE KO**[illegible] **ROSMOLENS,** zoo goed als nieuw, groot in di[illegible] 5 Ellen 90 Ned. Dm., voorzien van NIEUWE KAM[illegible] SCHIJFLOOPEN, RADERWERKEN, MOLENSTEEN[illegible] goed onderhoudene IJZEREN TROMMELS, e[illegible] inhoud 4 Mudden, en één 2 Mudden. Dagelijks te bezien in de brijk van J. S. HAVINGA OORTWIJN.

ITALIAANSCH BOEKHOUDE[illegible]

Diegene welke volledig **THEORETISCH**[illegible] **PRACTISCH PRIVAAT-ONDERWIJ**[illegible] genoemde Wetenschap verlangen, vinden daartoe ge[illegible]heid bij

J. HUIZINGA,
Zwanenstraat, hoek van de Latijnsche [illegible]

De gewone **HANDELSLESSEN** zijn des avonds 8 tot 9 uur, en bepalen zich: *a*) tot het **Koopman**[illegible] **boekhouden;** *b*) tot de **Koopmans-rekenku**[illegible] en *c*) tot de **zamenstelling** der verschillende **Kantoren** voorkomende **Documenten.** PROS[illegible]TUS op aanvrage *gratis* verkrijgbaar.

De ondergeteekende maakt aan zijne Begu[illegible]gers bekend, dat **B. LENDEMAN** voo[illegible] **geen BIER** meer verkoopt of bezorgt. [illegible] wordt er gevraagd: **IEMAND,** welke [illegible] belasten met het **verkoopen** van [illegible] **soorten** van beste **BIEREN.** Men vervoege [illegible] Persoon of met franko Brieven bij

J. F. RIETEMA, te *Aduard.*

Een **ONDERKNECHT** op **PELMOLEN** dadelijk dienst [illegible] langende, vervoege zich bij

D. OUTMAN,
te *Bedum.*

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN.

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschap*[illegible]

SEPTEMBER 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
24	759,52	757,28	754,82	13,8	14,5	15,5	0,99	max.	0,96	Z.W.	Z.W.t.W.	Z.W.t.W.	betrokken	regen	bewolkt
25	761,08	763,92	766,52	11,2	13,6	10,6	0,72	0,78	0,90	N.W.t.W.	N.W.	N.W.	bewolkt	bewolkt	„
26	768,98	769,46	770,56	11,3	13,4	12,8	0,98	0,96	0,98	„	W.N.W.	W.N.W.	betrokken	betrokken	betrokken
27	772,22	772,07	772,09	10,2	16,8	13,7	max.	0,80	0,98	W.N.W.	„	„	weinig bewolkt	weinig bewolkt	helder
28	771,27	769,00	767,38	11,5	18,5	14,0	0,96	0,73	0,93	Z.O.	Z.Z.O.	Z.Z.O.	helder	helder	„
29	765,38	764,08	764,19	10,3	17,7	12,7	0,96	0,70	0,92	Z.t.O.	Z.Z.W.	W.Z.W.	„	„	„
30	764,34	764,24	765,04	9,8	17,2	12,3	max.	0,79	max.	Z.W.t.W.	W.N.W.	W.N.W.	„	wein. bewolkt	betrokken

Gemidd. over de maand September: 764.70 — 14.8 — 0.78 — regen 46.6 strepen.

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.